

Utorak, 16. april 2002. godine

Svedok Ričard Caglinski

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio sudu

Početak u 9.02 h

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld (Ryneveld).

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, časni Sude. Da li bismo mogli, pre nego što pozovem sledećeg svedoka Tužilaštva, da sa dozvolom Suda raščistimo neke činjenice oko jednog od poslednjih svedoka kojim sam se bavio? Vi se sećate da, kada sam izvodio dokaze za gospodina Ljokua (Loku), da su se tokom unakrsnog ispitivanja od strane prijatelja Suda, gospodina Tapuškovića, pojavila neka pitanja oko fotografija koje se mogu naći u grupi fotografija dostupnih Tužilaštvu, a koje se tiču procepa u planinama i mogućeg lišća koje je moglo uticati na njegovu mogućnost da sagleda ono o čemu svedoči. Mi smo tada obećali da ćemo izvršiti uravnotežavanje fotografija u našoj kolekciji. Zbog okolnosti to nije bilo predstavljeno u dokaznom materijalu, i ja predlažem da to učinim sada, ako mogu.

SUDIJA MEJ: Da. Vi treba da nas podsetite koji će to odgovarajući broj biti.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da. Verujem da će tih fotografija biti. Da li imamo broj?

SUDIJA MEJ: To možda i nije bitno u ovom trenutku.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da. Izgleda da će originalne biti zaključene sa brojem 56 i 57, tako da možda možemo zaključiti sa 57A.

SUDIJA MEJ: Dobro, 57A.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam. Ta stvar je okončana, Tužilaštvo predlaže da se pozove Ričard Caglinski (Richard Ciaglinski). Caglinski se speluje C-i-a-g-l-i-n-s-k-i.

SUDIJA MEJ: Izgovara se Caglinski.

TUŽILAC RAJNEFELD: Izgovara se Caglinski. Ne znamo odakle se "N" pojavljuje, ali tako se izgovara.

SUDIJA MEJ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Dobro. Neka svedok položi zakletvu.

SVEDOK CAGLINSKI: Zaklinjem se da ću govoriti istinu, samo istinu, i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Možete sestii.

SVEDOK CAGLINSKI: Hvala.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala, časni Sude. Razumeo sam da ste vi trenutno pukovnik britanskih oružanih snaga i da trenutno radite kao vojni ataše u Bugarskoj u Sofiji. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je tačno, gospodine, da ste od 5. decembra 1998. godine do otprilike 23. marta 1999. godine služili u okviru OEBS-a na Kosovu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jesam, kao član KVM, Kosovske verifikacione misije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Razumem. I samo kratko, zbog pozadine, gospodine Caglinski...

prevodilac: Molimo govornike da prave pauzu između odgovora i pitanja, hvala.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, koliko sam shvatio, vi ste se britanskim oružanim snagama priključili u avgustu 1974. godine, išli ste u Vojnu akademiju u Sendhrstu (Sandhurst Military Academy) gde ste dobili oficirski čin 1975. godine?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Od 1994. godine do 1997. godine ste bili britanski vojni ataše u Poljskoj?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste diplomirali matematiku, a takođe ste i magistar i prvorazredni usmeni prevodilac sa poljskog?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno, imam sve te kvalifikacije i prevodio sam sa poljskog.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ovo je od posebne važnosti, pogotovu za temu o kojoj ću postavljati pitanja kasnije. Vi ste završili čitav niz vojnih kurseva, naročito iz oblasti prepoznavanja oružja. Da li je tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je takođe tačno da ste svoje operativne dužnosti u KVM počeli 5. decembra 1998. godine, u Prištini (Pristina), u Štabu general-majora Drevjenkijeviča (Drewenkiewicz)?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ja sam stigao tamo 5. decembra, dva-tri dana sam imao obuku na Brezovici, a onda sam počeo da radim za štab generala DZ.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li možemo prihvatiti da je "general DZ" skraćeno ime za generala Drevjenkijevića; zar ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno i time dosta dobijamo na uštedi vremena.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, kad ste vi bili tamo, da li ste vi obavljali dužnosti u vezi određenog aspekta Verifikacione misije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno. Zbog mog prethodnog iskustva kao vojnog atašea i zbog drugih vrsta poslova koje sam obavljao u britanskim oružanim snagama, general DZ me je zamolio da se priključim njegovoj misiji, i da radim u verifikacionom timu za naoružanje.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I vi ste pristali na to. I šta ste onda kao rezultat toga radili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Namera je bila, u skladu sa raznim sporazumima, moj posao je bio da pronađem jedan metod inspekcije po kom bi se verifikovalo da li se sporazum sprovodi, tako da bismo mogli da vidimo da su vojne snage u kasarnama, da su tenkovi u kasarnama i da su određeni kalibri oružja takođe pohranjeni u kasarnama, i ne koriste se, ili nisu u kasarnama uopšte.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako se dobro sećam, vi ste rekli nešto u vezi s poštovanjem sporazuma. Na koje ste sporazume mislili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Bila su dva glavna sporazuma. Jedan je bio onaj koji je potpisan, koji je nama dozvolio da radimo, i mislim da se odnosio na Holbrukov (Holbrooke) sporazum, međutim, ja mislim da je taj sporazum u stvari potpisao gospodin Geremek (Geremek). On je bio šef OEBS-a i po tom sporazumu se tačno određivala veličina vojnih snaga, veličina KVM i koje su naše dužnosti bile.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi na osnovu toga sporazuma obavljali vaše dužnosti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, isto tako je postojao dokument Šona Bernsa (Sean Burns) u kome se sve konkretnije navodi, na primer, sve u vezi s brojem patrolnih punktova MUP-a.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 94, tabulator tri. Hvala. Gospodine, molim vas da to pogledate i da nam kažete da li je to sporazum koji ste spominjali?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi imali pristup tom dokumentu tokom vašeg rada?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sam taj dokument nosio u svom džepu sve vreme tokom rada na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Drugo, ne znam da li je potrebno da se to pokaže na grafoskopu, ali mislim da je to pokazano na grafoskopu tokom svedočenja prethodnog svedoka. Ali možda možemo kasnije da pogledamo taj dokumenat ako bude potrebno. Drugi dokument koji ste spomenuli, molim da se svedoku pokaže tabulator četiri iz dokaznog predmeta broj 94. I ako prepoznajete taj dokument, mislim da bi ipak trebalo da se stavi na grafoskop. Gospodine, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je to dokument koji ste vi spomenuli kao dokument Šona Bernsa?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi imali uvid u taj dokument tokom obavljanja vaših dužnosti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, celo vreme dok sam bio tamo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koja su pitanja bila posebno relevantna u odnosu na vaš zadatak, a koja su sadržana u tom dokumentu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Bilo je jako važno da se verifikacija sprovodi u skladu sa sporazumima, i stoga smo mi pokušali da u neku ruku zadržimo obe strane u okviru ovih dokumenata. Tako da je bilo vrlo bitno da se pridržavamo tih sporazuma i bilo je važno da broj MUP-ovih patrola bude sveden na broj koji je naznačen na ovom dokumentu, inače bi bilo nemoguće kretati se po Kosovu, jer bi bilo toliko mnogo kontrolnih punktova da niko ne bi mogao da se kreće. Tako da je u stvari to bila glavna poenta, da se ograniči broj MUP-ovih patrola i kontrolnih punktova širom Kosova.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I da li ste vi zbog toga obilazili razne delove Kosova tokom obavljanja vaših dužnosti tokom verifikacije sa ciljem da se obe strane pridržavaju Sporazuma?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, na primer, jesmo pokušali da izvršimo verifikaciju po kasarnama i na vojnim lokacijama gde se nalazila Vojska Jugoslavije. Takođe smo vršili nenajavljene inspekcije tokom misije dok smo bili na Kosovu, svih kontrolnih punktova MUP-a koji su postojali na Kosovu u to vreme.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, deo poteškoća koje imamo je to što govorimo istim jezikom, i onda ne možemo da odmah dajemo i odgovor, moramo da napravimo pauzu zbog prevoda.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Izvinjavam se.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Moramo da sačekamo prevod. Da li ste vi imali neograničen pristup lokacijama MUP-a i Vojske Jugoslavije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, ni u jednom trenutku.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kažite nam nešto o tome.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kad smo po prvi put pokuša-

li da izvršimo našu prvu verifikaciju kasarne "Junik" zapadno od Prištine, naišli smo na vrlo neprijateljski prijem. Nisu nas pustili u kasarnu. Pretili su nam pod izgovorom da smo se nepropisno parkirali i da smo ometali pristup kasarni. To je trajalo neko vreme. To je bio prvi pokušaj da se obavi verifikacija i to je urađeno u prisustvu generala DZ i još jednog broja drugih verifikatora.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Samo da vas prekinem u ovom trenutku, da vas pitam u koje vreme je bio učinjen taj vaš prvi pokušaj.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je bilo na početku januara 1999. godine. Ne, izvinjavam se, to je bilo dve nedelje nakon što sam ja počeo da obavljam ovaj posao u Prištini, a to je u stvari bila druga ili treća nedelja decembra 1998. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste nam za taj vaš prvi pokušaj. Da li ste pokušali da posetite i obidete druge tri glavne lokacije Vojske Jugoslavije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, tako je, tokom brojnih pregovora sa Komisijom SRJ za saradnju sa OEBS-om u Prištini, dozvolili su nam da naš tim obiđe tri lokacije na raznim mestima na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste imali relativno dobar pristup tim lokacijama?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, očigledno je da su nas očekivali i da su bili spremni za našu posetu, tako da su nam pokazali ono što je Vojska Jugoslavije htela da vidimo. U svakom slučaju, tih dana nismo imali nikakav problem što se tiče pristupa.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li su oni tokom pregovora bili obavešteni o tome da ćete vi doći u inspekciju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, za svaku priliku mi smo ih obaveštavali da ćemo doći. Dali smo veliki broj obaveštenja, za tri inspekcije. Samo prvi put kada je u pitanju bila kasarna "Junik", radilo se o vremenski kratkom obaveštenju, mislim da se radilo

o obaveštenju koje je bilo kraće od 24 sata. A kada smo počeli inspekciju u kasarni u Prizrenu, onda smo dali upozorenje duže od 24 sata, ali i tu smo naišli na prilično neprijateljski prijem. Na kraju smo komandanta dopratili u njegovu kancelariju i tamo smo obavili neke razgovore, ali nam nije bilo dozvoljeno da izvršimo inspekciju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu, shvatam. Da li ste vi tražili da odete na druge lokacije i da li ste za to dobili odobrenje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, bilo je dva nivoa inspekcija. Postojala je klasa na visokom nivou kada bi štab, u kojem sam bio i ja, organizovao te posete na visokom nivou; i drugi nivo kada je svaki od regionalnih centara takođe mogao, jer su kontrolisali i nadgledali određene delove Kosova, da pokuša da izvrši svoje lokalne inspekcije. Svakako, čak i uz unapred prosleđeno obaveštenje, jedine inspekcije koje su nam bile dozvoljene bile su na te tri lokacije koje sam upravo spomenuo. Na sve druge zahteve ili nismo dobili odobrenje ili na njih uopšte nismo dobili odgovor.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A koliko lokacija ste očekivali da ćete posetiti? Koliko je lokacija postojalo u skladu sa sporazumom koje su bile podložne verifikaciji?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Prema sporazumu imali smo slobodan pristup na čitavom Kosovu, tako da je svaka lokacija bila dozvoljena za inspekciju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li možete da nam date broj lokacija Vojske Jugoslavije koje ste hteli da obiđete? Znači, sve takve lokacije širom Kosova, da li znate koliko ih je bilo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Hteli smo da posetimo sve stalno postavljene garnizone i kasarne. Sve ono što je imalo veze sa protivvazдушnom odbranom je bilo isključeno, jer je to bilo pokriveno jednim drugim sporazumom. Ali pored tih fiksnih lokacija, mi smo hteli da obiđemo i one jedinice koje su bile raspoređene na drugim mestima. Tako da je ukupno bilo oko 30 ili 40 lokacija koje smo želeli da posetimo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vaši početni naponi, kao što ste već rekli, počeli su treće nedelje decembra 1998. godine. Da li su se ti pokušaji verifikacija nastavili i tokom januara i februara 1999. godine?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: I da i ne. Postajalo je sve teže i teže, nemoguće za verifikaciju. Ja sam nastavio da pregovaram sa Komisijom za saradnju kako bi se meni lično i našim timovima omogućio pristup regionalnim centrima. Međutim, pomalo smo menjali metode našeg delovanja. Na primer, na kraju smo morali da vršimo iznenadne provere kontrolnih punktova MUP-a.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je u februaru 1999. godine došlo do toga da ste vi odlučili da izvršite, da se tako izrazim, akciju koja bi pokrila sve poznate lokalitete odjednom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, i to smo učinili na sledeći način. Prvo smo to isplanirali unapred koristeći otprilike 40 timova iz regionalnih centara. Poslali smo te timove na sve lokacije koje nam je MUP prijavio kao baze njihovih patrola. Isto tako poslali smo dodatne timove u područja za koja smo znali da je u njima ranije MUP dejstvovao. Isto tako identifikovali smo izvestan broj drugih područja za koja nismo prethodno bili obavешteni a gde je MUP delovao.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ne znam da li ste ovo kazali, ali dakle, rekli ste da se radilo o nekoj kontroli na licu mesta. Pretpostavljam da o tome niste prethodno obavestili vlasti.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nikakvo obavешtenje nije bilo dato. Mi smo želeli da vidimo tačno kakva će biti situacija i šta je bilo razmešteno na terenu bilo kog dana, jer je naše kretanje na celom Kosovu bilo veoma ograničeno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate koliko je lokaliteta bilo posećeno toga dana?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Otprilike 40.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I kakvi su bili rezultati te inspekcije, koliko je to vama poznato?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa, MUP je mogao imati najviše 29 lokacija na kojima im je bilo dozvoljeno da budu. Međutim, toga dana otkrili smo bar 40 MUP-ovih lokacija. Prema tome, oni su prekršili sporazum koji su imali sa Bernsom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi te izveštaje nekome prosledili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, napisan je detaljan izveštaj na osnovu vesti iz svih regionalnih timova i onda je to poslato šefu operacije OEBS-a, generalu DZ.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Spomenuli ste činjenicu da su oni imali preveliki broj jedinica MUP-a na terenu, više nego što je dopuštao sporazum sa Šonom Bernsom. Da li je bilo i drugih kršenja sporazuma koje su vaši timovi za inspekciju konstatovali? I ako ih je bilo, kakva su ta kršenja bila?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa kako je vreme odmicalo mi smo приметili da se aktivnosti intenziviraju i da razmeštanje trupa van kasarni predstavlja sasvim jasno kršenje sporazuma. To je bilo negde oko Božića, kada su Srbi razmestili vojne jedinice jugoistočno od Podujeva (Podujeve) i to u velikom broju; tu su bili tenkovi, minobacači i artiljerija. To je bio jedan od primera onog što su oni radili. Kasnije su donosili i dodatnu opremu. Dolazili su novi tipovi tenkova, mnogo savremeniji od tenkova zasnovanih na modelu T72 koji su se ranije nalazili na Kosovu. Mislim da je dovožen tenk tipa M84. Izgledalo je kao da su oni sprečavali da se regruti vraćaju kući po završetku služenja vojnog roka, čime su takođe povećali broj trupa na Kosovu. Isto tako regularni konvoji za snabdevanje dolazili su putem iz Niša kroz Podujevo za Prištinu, a to su bili konvoji puni municije, ljudstva i opreme. A kasnije smo, naravno, imali i problema na granici.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Samo da nešto razjasnimo pre nego što vas zamolim da detaljnije objasnite ova kršenja. Prvi incident koji ste spomenuli odnosio se na MUP, to je policija, zar ne?
SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači oni su imali više jedinica nego što im je bilo dopušteno sporazumom i tu se znači radi o policiji u okviru srpskih snaga?
SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U drugom incidentu o kojem govorite, mislim da se tu radi o vojnim snagama, spomenuli ste tenkove i drugu opremu. Da li se tu govori o MUP-u ili Vojsci Jugoslavije? Možete li nam to objasniti?
SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, radi se o MUP-u, odnosno policijskim jedinicama. Ovo drugo o čemu sam govorio, o dolasku tenkova odnosi se na armiju Vojske Jugoslavije. Međutim, i MUP je povećavao svoje snage. Oni su takođe povećavali broj i kvalitet opreme koju su dovozili na Kosovo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko je vama poznato, da li je MUP takođe imao na raspolaganju tenkove ili je to bilo više u sferi vojske?
SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: MUP nije imao na raspolaganju tešku opremu. Znači nisu imali vlastite tenkove T55 ili M84 ili tešku artiljeriju, ali imali su na raspolaganju manje oklopne transportere i srednji kalibar artiljerije kao i minobacače.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste već spomenuli sporazum koji se nalazi ovde na tabulatoru tri i četiri. Zatim ste nam spomenuli i niz stvari za koje ste vi smatrali da predstavljaju kršenje sporazuma. Molim vas da pogledate dokazni predmet 94 tabulator 52. Pre nego što stavimo na grafoskop recite nam prvo da li prepoznajete ovaj dokument?
SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Prepoznajem.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim da se to sada stavi na grafoskop. Ovaj dokument odnosi se na 26. februar 1999. godine. Možete li nam reći šta predstavlja taj dokument i kako to da vi za njega znate?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Svakoga dana sve jedinice KVM sa Kosova sastavile bi svoj izveštaj o prethodna 24 sata. Ti izveštaji su zatim prenošeni u naše štabove u Prištini, gde bi bili objedinjeni u jedan dokument koji bi dakle pokrивao glavne aktivnosti koje su se odvijale na Kosovu tokom tog vremenskog perioda. Prema tome, taj dokument bih ja video svakog dana ujutro kad bih došao na posao.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, to je tek jedan od dnevnih izveštaja koji su prolazili kroz vašu kancelariju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li biste vi ponekad takođe bili izvor informacija sadržanih u tim izveštajima?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako pogledamo sada dokazni predmet 94 tabulator 52, molim vas da nam opišete šta je sve obuhvaćeno ovim konkretnim dnevnim izveštajem.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Svakako. Kao što vidite tu se prvo nalazi neka vrsta zaključka u kojem su spomenute sve stvari koje su se dogodile u vezi sa važnijim pitanjima. Isto tako tu se navodi i broj ljudi u misiji tog konkretnog dana.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I zatim izgleda da je bezbednosna situacija bila podeljena na razna područja. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim da sudije imaju kopiju i mislim da je dovoljno da nam samo ukratko kažete neke od beleški vezane za ovaj dan.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa evo, nešto od posebnog

interesa je da su ljudi zaduženi za Mitrovicu javili da je u 13.30 h Vojska Jugoslavije proglasila Bukoš (Bukosh) stalnim garnizonom, što je nama je bilo od izuzetnog značaja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sledeći red nakon toga. Da li ste dobili pristup tamo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, kao što sam rekao taj nam je pristup bio u potpunosti uskraćen. Jedini način na koji smo mogli dobiti pristup bio je ukoliko bi se patrole, timovi na terenu, vratili i došli kod mene i ja bih zatim stupio u kontakt sa nekim iz Komisije za saradnju. Ukoliko bi to bila vojska, ja bih kontaktirao pukovnika Kotura ili generala Lončara. Ako bi to bio MUP, kontaktirao bih pukovnika Mijatovića i pokušao bih da obezbedim pristup našim timovima na terenu. Obično bi nam pristup uskratili.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je izraz "zimske vežbe" u vezi sa vašim dužnostima na Kosovu izraz koji vama nešto znači?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, naišao sam na taj izraz.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U kom kontekstu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Neposredno pre Božića, kada nam je objavljeno da Vojska Jugoslavije razmešta svoje jedinice u području Podujeva. Nakon što je to razmeštanje već započelo, ja sam se raspitao o tome i rekao sam im da se radi o kršenju sporazuma. Oni su mi tada rekli: "Ne, to nije problem. Mi moramo da vežbamo. U sporazumu se omogućava održavanje vojnih vežbi i to nam je dozvoljeno i mi sada vršimo vojnu vežbu u našim područjima za obuku." Kada sam insistirao na tome i zatražio tačno razjašnjenje šta je to područje za obuku, a šta stalni garnizon, rečeno mi je da je područje za obuku koje srpske snage koriste na Kosovu u stvari celo područje Kosova.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Iz vaše perspektive šta takvo tumačenje znači u vezi sa sporazumom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Radilo se o totalnom kršenju sporazuma.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Idemo sad na paragraf šest. Osim ona prva tri lokaliteta Vojske Jugoslavije koje ste spomenuli, na kojima ste uspjeli da izvršite inspekciju dajući prethodno obavještenje, možete li nam sada opisati ciljeve vaše misije i koliko je ona bila uspešna u verifikaciji poštovanja sporazuma?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa mislim da ukoliko pratimo tačno sporazum i njegove detalje, onda je naša misija bila potpuno neuspješna. Bio je to potpuno katastrofalni pokušaj verifikacije, uz pomoć metoda za koje smo mi mislili da su nam bile dozvoljene za korišćenje u skladu sa sporazumom, zato smo pokušavali da osmislimo druge načine kako bismo ustanovili šta se dešava na Kosovu, i kako da zabeležimo to što se na Kosovu dešava.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I kakvu ste taktiku, ako smem da upotrebim tu reč, usvojili da pronađete način da uspešno nadzirete situaciju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedino što smo mogli da učinimo je to da preplavimo teren sa što je moguće više verifikatora. Znači, ne samo da imamo baze u pet glavnih štabova regionalnih centara, nego smo pokušali da što je moguće više naših ljudi živi u selima i gradovima u celom Kosovu, koji bi onda mogli da izveštavaju. Oni bi javljali sve pokrete trupa, oni bi beležili pokrete MUP-a, beležili bi pokrete vozila i bilo koje avijacije koju su Srbi koristili. Isto tako, mi smo agresivno pratili sve konvoje, sve jedinice koje bi napuštale kasarne ili lokacije na kojima su vršene zimske vojne vežbe.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je to značilo čekanje ispred kasarne, a kada bi oni izašli, vi biste ih onda sledili; da li je to ono što vi kažete?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Upravo tako. To je bio težak zadatak, jer u pokušajima da taj zadatak izvršimo, mi smo bili u velikoj meri uznemiravani. Našim patrolama su pretili oružjem. Imali smo patrole koje su bile blokirane oklopnim vozilima. U dva navrata, najmanje, naši verifikatori su pretučeni.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Deo tog procesa koji ste upravo opisali, ove nove taktike, kada je reč o prebacivanju opreme na primer, kako ste uspeli da identifikujete da li je oprema s jedne lokacije prebačena na drugu lokaciju? Kako ste to beležili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Na svu sreću, sve vojne organizacije koje ja poznajem imaju sistem numerisanja svih svojih vozila i svih svojih tenkova. Zato je vrlo lako konstatovati da li se neko vozilo premestilo s jedne lokacije na drugu, jednostavno time što se zabeleži broj na tom vozilu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Nakon što ste počeli sa sprovođenjem te nove taktike, koliko dugo ste sprovodili tu metodu verifikacije situacije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa mislim da kada bismo jednom saznali, kada bismo ustanovili da nismo mogli da sprovodimo onu inspekciju koju smo imali pravo da sprovodimo, primenjivali smo ovu metodu skoro do samog kraja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A kraj je negde oko 23. marta 1999. godine?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I koliko ste bili uspešni u tom novom procesu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da smo bili dosta uspešni. To se može prosuditi i na osnovu vremena koje su Vojska Jugoslavije i MUP potrošili na to da nas spreče da radimo to što smo radili. Međutim, i Vojska Jugoslavije i MUP su postajali sve agresivniji kako smo se približavali 23. martu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li došli do nekih zaključaka, na osnovu vaše evidencije o kretanju trupa, kretanju vozila i drugih stvari u vezi sa time, da li je došlo do kršenja sporazuma ili nije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Zaključak do kojeg smo mi došli je to da su oni više nego udvostručili veličinu svojih gar-

nizona na Kosovu. Osim toga, na Kosovo su dovezli i veliki broj novih komada opreme i vojne tehnike, i to tehnike koja je bila daleko boljeg kvaliteta i veće vatrene moći.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li su sva ta pitanja bila pokrivena sporazumom? Da li su ona bila zabranjena sporazumom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, sve ovo što sam naveo bilo je zabranjeno sporazumom i predstavljalo je kršenje sporazuma.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, dok ste radili kao službeni posmatrač, možete li nam dati neke konkretne primere kada su se srpske snage agresivno ponašale?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, svakako da mogu. Prvi takav slučaj na koji sam naišao bio je u kući jednog doktora zapadno od Podujeva u kraju koji se zove Lapaštica (Llapashtice). To je bila doktorova kuća, i tu je bio ambulantan centar gde su lečili ranjenike OVK. Na tom mestu su pucali. Doktor je bio ubijen. Čitav taj kraj je izgledao kao da je tu pala atomska bomba. Nekoliko dana posle tog incidenta, mi smo pretražili taj kraj i isto tako smo našli u delu okolnih zgrada, telo jednog 80 godina starog čoveka, koji je bio ustreljen, a bio je nenaoružan.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li možete da nam kažete kada ste vi obavili tu inspekciju, čisto radi orijentacije u pogledu vremenskog perioda?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je bilo u decembru 1998. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Kažete da je to bila kuća jednog doktora blizu Podujeva. A da li ste fotografisali ili videli neke fotografije tog osamdesetogodišnjaka na mestu pogibije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Imao sam priliku da to učinim i učinilo mi se važnim da fotografišem taj prizor.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste lično napravili fotografije na licu mesta?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pokazaću vam sada fotografiju broj K 021-8721. Molim sudskog poslužitelja da kopiju fotografije pokaže svedoku i da ih podeli stranama. Da li je to fotografija koju ste vi napravili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je svakako ta fotografija.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gde ste našli telo ove osobe u odnosu na kuću?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da smo ga našli nekih 30 ili 40 metara udaljenog od kuće, na mestu gde su bile štale. Taj čovek je očigledno pobegao tu da se sakrije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim da ste vi u svom svedočenju rekli da on nije bio naoružan. Vi ste ga našli nenaoružanog?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedino što se moglo videti što je ležalo pored njegovog tela bila je sekira.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na osnovu onoga što ste videli oko kuće tog doktora, možete li nam reći kako je došlo do te pogibije, do smrti tog čoveka ili na koji način je nanesena šteta samoj kući?

SUDIJA MEJ: Broj dokaznog predmeta?

sekretar: Fotografija će biti dokazni predmet 96.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Imao sam priliku da razgovaram sa srpskom jedinicom koja je nadgledala kuću ovog doktora i oni su me obavestili. Potvrdili su da su napali tu kuću zato što je to bila zgrada koja se koristila za lečenje ranjenika. Smatrali su da je to legitimna meta, pa su je, prema tome, napali većim snagama.

ma koristeći tenk T55. Imali su oružje koje se zove "praga", a to je teški mitraljez od 30 milimetara koji se koristi više kao protivvazdušno oružje, a koristili su i minobacače kao i lako naoružanje. Metu su prilično temeljno uništili. Sve je bilo uništeno rafalima. Cela kuća je bila izrešetana. Soba je bila potpuno uništena, medicinska oprema je bila porazbijana. Bilo je nekoliko drugih tela nedaleko od ovog prvog tela.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste da je doktor takođe pogođen, ubijen?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, i sam doktor je bio ubijen.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je vama bilo jasno nakon što ste došli, po onome što ste videli, da se radi o jednoj medicinskoj ustanovi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je bilo veoma jasno. Prvo, to mesto je bilo poznato kao doktorova kuća. Drugo, medicinska oprema je bila razbacana po čitavom tom mestu. Nekoliko prostorija i ispred kuće takođe, tu se nalazilo puno medicinske opreme, špriceva, zavoja, bilo je raznih lekova, bilo je raznih sredstava za ispiranje rana i sve je to bilo razbacano naokolo i uništeno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Povrede osamdesetogodišnjaka, prema fotografiji koju ste vi napravili; da li biste mogli da odredite kako je došlo do toga da on tako tragično strada? Da li se radilo o granatiranju ili se radilo o minobacačkoj vatri? Možete li da nam kažete do kog ste vi zaključka došli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, kao što se na fotografiji vidi, s obzirom na vremenske prilike, vidi se da je na zemlji bilo snega već neko vreme. Sneg je padao od novembra, i čovek je imao dve prostrelne rane od metka, jednu na grudima, a jednu na glavi i činjenica da nije bilo krvi osim na onom mestu gde je ležao navela nas je na zaključak da je pogođen baš tu gde je ležao.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada ste razgovarali sa srpskim jedinicama koje su prihvatile odgovornost za ovaj incident?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sam već izvesno vreme obilazio tu vojnu lokaciju. Poznato mi je bilo i Podujevo i ta lokacija koju smo mi nazivali "Tenkovsko brdo". Ja sam gotovo svaki dan razgovarao s njima. Dosta dobro su me poznavali. I tog dana kad smo se mi spustili niz brdo da pogledamo tu zgradu, pre nego smo se spustili, oni su mi rekli šta su uradili i zašto su to uradili.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači pre nego što ste sišli dole vi ste znali šta se desilo zato što su vam oni rekli šta su uradili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, isto tako sam znao da je telo tog starca prijavljeno kao nestalo, zato što su se njegovi rođaci požalili da ga već neko vreme nisu videli, i pitali su se da onda on nije možda negde na toj lokaciji.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako sam ja pravilno shvatio vaš dokazni materijal, možete li nam nešto detaljnije o tome reći? Oni su vama rekli da su smatrali ovo legitimnim vojnim ciljem. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, oni su to rekli zato što su se tu lečili pripadnici OVK, i to su zato smatrali legitimnim vojnim ciljem.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A kakvo je bilo vaše mišljenje i da li ste ga vi njima preneli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja i jedan moj kolega jesmo njima rekli da mora da im je bilo poznato da se radilo o medicinskoj ustanovi, na šta su oni odgovorili da je takođe to bilo mesto gde su se sklanjali i lečili teroristi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Po vama kao vojnom licu, da li se ovde radi o legitimnom vojnom cilju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da je OVK kuću koristio kao mesto odakle su napadali, ili mesto odakle su pucali, onda bi se tako nešto moralo smatrati legitimnim vojnim ciljem. Ali ono se

isključivo koristilo kao medicinska ustanova u medicinske svrhe, i bilo je poznato u okolini kao doktorova kuća, onda u tom slučaju ne. On je bio lokalni doktor za ceo taj kraj.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu, hvala vam. To je jedan incident. A sada ću da vam skrenem pažnju na nešto drugo. Da li ste bili upoznati sa incidentom koji se odnosio na sela u blizini Jablanice (Jabllanice) i Dečana (Decane), i ako jeste, možete li nam nešto o tome reći?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je područje koje ja dosta dobro poznajem. Negde oko 10. januara 1999. godine bilo je nekih aktivnosti u tom kraju zato što je došlo do pokretanja i MUP-a i Vojske Jugoslavije i OVK-a. To je takođe bilo mesto, naročito Jablanica, gde se nalazio štab jednog od visokih zapovednika OVK-a. Ja sam tamo bio 10. januara na nekim pregovorima, i kratko nakon što sam ja napustio to područje, srpske snage su pokrenule masovni napad koristeći tešku artiljeriju, protiv sela, sve od Dečana prema Jablanici. Nastavili su da granatiraju sela u tom kraju čitava dva dana.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada kažete "granatirali su sela", da li su oni granatirali određeni štab, ili je to bilo masovno granatiranje samih sela?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Bilo bi veoma teško za njih da oni znaju tačnu lokaciju štaba gospodina Ramuša (Ramush), zato što je to bio kraj gde Srbi nisu imali nikakav pristup, tako da je to bilo nemoguće. Oni su jednostavno granatirali taj kraj i sela i razne lokacije u okolini Jablanice.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste za vreme vršenja dela vaših verifikacionih dužnosti zapazili da li je bilo granatiranja drugih oblasti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, bile su barem još dve prilike, a možda više kada sam ja pratio granatiranje. Granatirao se jedan kraj južno od Podujeva. To je bilo u martu, kada su tenkovi i artiljerija bili poređani duž glavnog puta između Podujeva i

Prištine i oni su upravo granatirali brda. Očigledno su gađali neke položaje, ali su takođe gađali i sela. Jednom drugom prilikom, južno od Mitrovice (Mitrovice), bio je maglovit dan, i tada su oni gađali mete negde u pravcu južno od Vučitrna (Vushtrri). Kako je bila magla, ja sam pitao Vojsku Jugoslavije u šta pucaju, šta gađaju, a oni su rekli da jednostavno vežbaju gađanje meta, kao deo njihove obuke i da gađaju napuštena sela. Ja sam rekao: "Kako znate da su sela napuštena kad se to zbog magle ne vidi?". Oni su rekli: "Zato što smo prvo mi izbacili ljude odatle, tako da znamo da su ta sela prazna".

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ove incidente koje ste spomenuli, kako ste vi gledali na njih u vašem zvaničnom svojstvu? Da li se tu radilo o legitimnim vojnim akcijama ili su to bile aktivnosti koje ste vi trebali da prijavite kao prekršaje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedna od tih aktivnosti, granatiranje rovova i bunkera zapadno od glavnog puta južno od Podujeva smatrao sam da je to legitimno, jer su tu bili položaji OVK. Međutim, drugi slučajevi su definitivno, po mom mišljenju predstavljali nelegalne aktivnosti, kao one uperene protiv civilnih meta. Ono što nije bilo u skladu sa propisima mi smo to prijavili generalu DZ u Prištini.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi primetili da je došlo do pljačke civilnih kuća?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ja sam u nekoliko navrata iz daljine tako nešto lično video, zato što nam nije bilo dozvoljeno da priđemo bliže. Video sam srpske vojnike kako izlaze sa frižiderima, televizorima i drugim predmetima, a jednom u predelu Gornje Lapaštice (Llapashtice e Eperme) obišao sam jednu kuću koja je prethodno bila opljačkana od strane Srba i u toj kući ništa od vrednosti nije ostalo.

SUDIJA ROBINSON: Pukovniče, da se vratimo na ono što ste ranije rekli, da ste vi bili uvereni da su neki položaji bili položaji OVK. Kako ste vi u stvari utvrdili da se radilo o položajima OVK?

SVEDOK CAGLINSKI: Ja sam bio na veoma dobrom položaju, na jednom otvorenom prostoru, imao sam dvogled, bio sam sa dvojicom kolega i mogli smo da posmatramo šta se dešava. Mi smo u stvari bili na pola puta između mesta odakle je išla pučnjava i mesta gde su se nalazili položaji. Tako da su meci bukvalno leteli iznad moje glave i ja sam mogao da vidim sasvim jasno da se radi o položajima OVK i o borcima OVK na tim položajima.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Želeo bih da pređemo na sledeće, a to je da ste vi nekoliko puta pomenuli vaše kontakte sa srpskom Komisijom za saradnju između OEBS-a i SRJ. Možete li ukratko da nam opišete kakav je bio sastav te komisije? Kakav je bio njen mandat, ko je šta radio i kakva je bila vaša uloga u svemu tome?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Koliko smo mi shvatili, i ono što nam je rečeno bilo je da srpska Komisija za saradnju sa OEBS-om jeste bila zvanično srpsko telo kroz koje, ili preko kojeg je OEBS trebalo da obavlja sve svoje aktivnosti. Na čelu Komisije je bio penzionisani general Dušan Lončar, a odmah iza njega u lancu komandovanja bio je pukovnik Milan Kotur. Povremeno u toj Komisiji je bio i predstavnik Vojske Jugoslavije pukovnik Mijatović, koji je verovatno posle generala Lukića bio najviši po rangu u MUP-u na Kosovu, odmah iza generala Lukića. Povremeno takođe, u Komisiji je bio i predstavnik Ministarstva inostranih poslova iz Beograda, gospodin po imenu Babić.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, to su srpski predstavnici.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: OEBS se redovno sastajao sa njima. Ko se zvanično sastajao sa ovim pojedincima iz Komisije, da li iz OEBS-a ili KVM?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Viši predstavnik je bio general DZ, a njega sam pratio ja kao oficir OEBS-a za vezu sa srpskom

komisijom. A obično bi s nama došli i jedan ili dva prevodioca, gospođa Irina Babić ili gospodin Dejan Trga. Međutim, način na koji smo mi radili je bio sledeći; sastanci su održavani svaki dan u 10.00 sati, a nekada su sastanci trajali i po pet sati. Mi smo smatrali da se na ovaj način korisno ne troši vreme generala DZ, pa me je on je odredio da prisustvujem svakom sastanku, što sam ja i radio.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Tokom tih dnevnih sastanaka, ko je imao autoritet na strani srpskih predstavnika u ovoj komisiji?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Na početku ja bih svakako rekao da je general Lončar započeo veoma samouvereno i bio je u stanju da odgovori na većinu naših pitanja. Međutim, kasnije tokom vremena, primetili smo da se sve češće i češće morao savetovati sa Beogradom, odakle je dobijao smernice i rešenja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kad kažete "sa Beogradom", da li ste tada znali, odnosno da li ste kasnije otkrili sa kime se, ako se uopšte sa bilo kime, on konsultovao u Beogradu, da bi se bavio pitanjima koja su pokretana na sastancima?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jesmo. Ovo smo po prvi put otkrili 27. decembra, kada se dogodilo ozbiljno kršenje sporazuma od strane Vojske Jugoslavije. Postojala je mogućnost da izbi- je ozbiljan sukob između OVK i srpskih snaga bezbednosti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste nam kada ste to otkrili. Možete li nam reći šta ste otkrili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ono što smo otkrili prilikom tog incidenta je sledeće; došlo je do toga da su pripadnici OVK zarobili jednog srpskog seljaka. MUP je pokušao da ga oslobodi i to je okončano tako što je patrola MUP-a morala da se povuče zbog intenziteta vatre OVK koja je dolazila iz tog područja. Zatim, ja sam tokom tog jutarnjeg sastanka, na kraju sastanka informisan da je donesena odluka da se pošalju velike snage na ovu poziciju, protiv OVK na tom području, kako bi se taj čovek oslobodio uz pomoć sile. Ja sam rekao da je to ludo zato jer će prilikom osloba-

đanja jednog čoveka, oni pretrpeti velike gubitke u ljudstvu kao i OVK, što će rezultirati velikim gubicima života, posebno što sam ja znao da se OVK pripremila za srpske snage. Oni su u tom trenutku imali između 1.000 i 2.000 boraca u blizini tog sela. Oni su dovezli opremu, kamione, traktore prepune municije pripremajući se za dolazak Srba. Srbi su takođe imali na raspolaganju veliku silu. I zato sam ja smatrao da, ukoliko dođe do te akcije, da će doći do velikog gubitka ljudskih života. Zbog toga sam se ja dobrovoljno javio, da pre bilo kakvih aktivnosti, odem tamo i pokušam da oslobodim tog seljaka koga je držala OVK, kako bi se sprečila bilo kakva vrsta borbe.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na kakav je odaziv naišao vaš predlog?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kada sam to predložio generalu Lončaru, on je rekao da on nije u mogućnosti da zaustavi ovu aktivnost, niti je na nju mogao da utiče, nego je morao da se konsultuje sa Beogradom koji će onda doneti odluku. Zatim je napustio sobu, otišao u susednu sobu. Mogao sam da ga čujem kako razgovara telefonom. Pitao sam pukovnika Kotura: "Koga on to zove?". On je rekao da se verovatno radi o gospodinu Šainoviću, koga je Lončar zvao u Beogradu. Kasnije sledećeg dana, kada se ceo taj slučaj završio, ja sam se vratio i ponovo mu spomenuo koga je to zvao Lončar, i pomenuo sam ime gospodina Šainovića, ali onda je on rekao: "Ne. To je bilo na još višem nivou. Vi nemate pojma na koliko visokom nivou je general Lončar razgovarao u Beogradu."

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta mislite, ko je to bio na još višem nivou od Šainovića?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja ne znam nikoga na višem nivou od Šainovića, osim gospodina Miloševića.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li vi ponekada razgovarali sa generalom Lončarom o tome sa kime se on sastajao kada je odlazio u Beograd, da li je on spominjao neka imena?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: General Lončar počeo je da posećuje Beograd sve češće i češće, nije bio prisutan na našim jutarnjim sastancima. Na osnovu indikacija koje sam dobio u neformalnom razgovoru od njega i od pukovnika Kotura, zaključio sam da on odlazi na sastanke na visokom nivou u Beograd, obično sa gospodinom Šainovićem.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vratimo se sada na ovaj konkretni povod. On je nekoga nazvao telefonom i mislilo se da je razgovarao sa Šainovićem, ali kasnije ste saznali da to nije bio Šainović, nego neko viši za koga ste vi razumeli da je gospodin Milošević; da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi na kraju, kao posledicu tog telefonskog razgovora, dobili odgovor o vašoj ponudi da odete i pregovarate kako bi se sprečio veliki gubitak ljudskih života?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Odmah nakon telefonskog razgovora dobio sam odgovor da mogu otići zajedno sa Crvenim krstom i pokušati da isposlujem oslobađanje tog Srbina. Srpske snage su se povukle na svoje početne lokacije. Mi smo dobili slobodu kretanja, da krenemo preko linije razdvajanja, da se tako izrazim, da pregovaramo sa OVK i taman negde neposredno pre nego što je pao mrak, uspeali smo da oslobodimo tog Srbina i tako smo tog dana uspeali da sprečimo sukob.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kako ste uspeali da razrešite sukob?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa mi smo preuzeli tog Srbina od OVK i isporučili ga u policijsku stanicu u Podujevu, predali ga tamošnjoj policiji i Srbi su odmah dobili informaciju u Prištini da je taj čovek oslobođen i održali su reč i toga dana nisu napali.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, kao rezultat vaše intervencije u tom trenutku nije bilo oružanog sukoba između dveju strana.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Razumem da ste možda skromni i da ne želite o tome govoriti, ali zanima me da li ste dobili neke pohvale za to?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, dobio sam Britansko odlikovanje za galantnost.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada bih želeo da pređemo na 6. januar 1999. godine. Da li ste vi bili prisutni na nekom sastanku tog određenog dana?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se možete setiti ko je još bio prisutan na tom sastanku?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da je to bio sastanak sa gospodinom Šainovićem.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je bio sastanak kojim je predsedavao ambasador Keler (Keller), jedan od zamenika šefa Misije OEBS-a u Prištini. Tamo je bio i gospodin Šainović, a sa njime i gospodin Anđelković.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se sećate, da li je general Lončar bio tamo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da je bio, ali se ne mogu tačno setiti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je tamo bio i general Mezonev?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, on je definitivno bio tamo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko sam ja shvatio, taj sastanak 6. januara održan je na zahtev OEBS-a, odnosno KVM, zato jer ste vi došli do zaključka da se situacija pogoršava. Da li se sećate šta se dogodilo na tom sastanku?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Razgovarali smo o nizu pitanja i mi smo mnoge stvari rekli gospodinu Šainoviću, a on je takođe mnoge stvari rekao nama. Gospodin Šainović je optužio OEBS, a posebno Amerikance i Nemce da aktivno podržavaju i pomažu OVK. Naravno, mi smo to porekli. Mi smo izneli niz stvari, govorili smo o tome da i dalje imamo poteškoća, jer nam Srbi ne dozvoljavaju da na raspolaganju imamo svoj vlastiti helikopter za medicinske evakuacije, jer to treba da bude jedan neobebežen civilni helikopter bez oznaka, a Srbi su nam bili ponudili vojni helikopter sa vojnim oznakama, helikopter na koji bi OVK odmah počelo da puca, što ne bi bilo dobro za medicinske evakuacije. Zatim, tu je bio problem dovoza goriva za OEBS, jer smo s vremena na vreme imali probleme sa nabavkom dizel goriva za naša vozila. Benzinske stanice su odbijale da nam ga prodaju. Isto tako govorili smo o zatvorenicima, zatvorenicima OVK koji su se nalazili u zatvorima negde u Srbiji, a koje smo mi želeli da posetimo i pregovaramo o njihovom puštanju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Tokom tog sastanka da li ste na osnovu tema o kojima je razgovarano, i na osnovu ličnog Šainovićevog učestvovanja na sastanku, došli do nekog zaključka o tome kakva su bila Šainovićeva ovlašćenja u ime savezne Vlade?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Gospodin Šainović je ostavio utisak ministra koji je imao mnogo samopouzdanja i koji je bio veoma kompetentan. Mi nismo imali nikakve sumnje da je on predstavljao saveznu Vladu. On je bio u mogućnosti da samostalno donosi odluke i to veoma dalekosežne odluke. Na primer, odmah nam je dozvolio da posetimo zatvor u Nišu i sledećeg dana ja sam se sastao sa zatvorenicima u Nišu po prvi put. Isto tako, on je odmah bio u stanju da nam da odgovore u vezi sa helikopterom, u vezi sa gorivom, u vezi sa pristupom granici. Takođe smo razgovarali i o organizaciji sahrane u Račku (Recak) i on je uspeo da nam da

veoma konačne odgovore. Nije se radilo o možda, nego o da ili ne. Tako da nismo imali dilemu oko toga da on ima podršku Beograda, kada nam je davao te odgovore.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je tokom vremena došlo do toga da vi razgovarate o nekim stvarima sa generalom Lončarom, a da ste na kraju morali o tome da razgovarate sa gospodinom Šainovićem. Na primer, spomenuli ste posetu 11 zatvorenika OVK u Nišu. Da li je bilo još nekih drugih stvari kada ste umesto Lončara morali da se obratite Šainoviću?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Siguran sam da ih je bilo, ali ih se ne mogu setiti. Žao mi je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na primer, jeste li ikada zatražili neke informacije o kretanju trupa?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: O da, da, svakako. Naime, u sporazumu je između ostaloga stajalo da mi moramo biti obavešteni o svim pokretima trupa. Isto tako, imali smo sporazum da ćemo svakog dana dati našu evidenciju, odnosno dnevne beleške Komisiji za saradnju, i to je jedna od tema o kojima sam tom prilikom razgovarao sa gospodinom Šainovićem. Jer, iako smo ranije stalno tražili od Lončara da dobijemo te dokumente, nismo do tada dobili nikakve detalje o pokretima trupa. Na primer, vrlo često bismo saznali, rekli bi nam na jutarnjem sastanku da je pre dva sata, na početku sastanka, došlo do pokreta trupa. Kada smo ih pitali zašto, onda bi nam oni rekli da nam ne veruju, i da ako oni nama daju te informacije, mi bismo te informacije prosledili OVK i OVK bi onda napala taj konvoj. Dakle, nisu nam verovali uopšte.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada smo već na tome, da spomenemo još jedan primer. Da li biste Sudu mogli potvrditi sledeće: Vi biste znači sa njima održavali dnevne sastanke i vi biste njihov svakoga dana obaveštavali o tome šta ste vi zapazili o njihovim vlastitim trupama. Da li ste vi na isti način imali razgovore i kontakte sa pripadnicima OVK s vremena na vreme?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ja bih prosledio sve naše

zahteve za informacijama i sve proteste koje bismo eventualno imali na dnevnoj osnovi, što znači ulagao bih protest kada bi došlo do bilo kakvih kršenja. Uložio bih protest kada bi došlo do bilo kakve neproporcionalne upotrebe sile i nasilja koje bi bilo upotrebljeno. Ja lično sam negde od kraja decembra izgubio svaki kontakt sa vođstvom OVK, odnosno ja lično nisam bio u kontaktu sa njima. Ja sam smatrao da bi moj položaj oficira za vezu sa Srbima bio doveden u opasnost ukoliko bih ja počeo da se sastajem sa komandantima OVK. I zato je jedan od mojih kolega, Dejvid Vilson (David Wilson), dobio posao da bude oficir za vezu sa OVK, i mi bismo se sastali nekoliko puta na dan ili uveče ili čak na terenu ukoliko je bilo incidenata i razmenili naše informacije. Znači, meni je i te kako bilo poznato šta je OVK radila, međutim, ja nisam lično bio u kontaktu sa OVK.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi ili vaš kolega, koliko je to vama poznato, prosleđivali informacije sa jedne strane drugoj strani u smislu šta je druga strana radila?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nas je Komisija za saradnju redovno optuživala za to, međutim, ja ovde sasvim iskreno i pod zakletvom, mogu reći da ni u jednom trenutku ni ja, niti koliko je meni poznato, nijedan od mojih kolega nismo preneli nikakvu informaciju drugoj strani. To bi bilo potpuno neetično, to bi bilo kršenje sporazuma i to bi u potpunosti kompromitovalo naš položaj verifikatora.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I još jedan primer, gospodine. Ne kažem poslednji primer, već konačni za koji želim da vas pitam: Organizacija sahrane za Račak, da li je to još jedan primer situacije za koju vas je Lončar uputio da razgovarate sa višim nivoima vlasti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. To je očigledno bio jedan od glavnih događaja na Kosovu i bilo je očigledno da će sahrani prisustvovati veliki broj ljudi i da će biti velikog interesovanja u inostranstvu. Mi smo tokom nekoliko nedelja, dok su trajale sudsko-medicinska istraživanja leševa govorili o pripremi sahrane, tako da

je proteklo mnogo vremena od masakra do same sahrane. Mi smo stalno tražili da se obavi jedna dostojanstvena i tiha ceremonija. Lončar je bio veoma odlučan, barem u mojim razgovorima sa njim i Koturom. Stalno su nam govorili, da ako na sahrani bude viđen bilo koji pripadnik OVK, da će snage Vojske Jugoslavije i MUP-a, pogotovo MUP-a otići i raščistiti stvari. I tokom naših razgovora oni su nam rekli da ukoliko na sahrani budu zapazili i jednog jedinog teroristu, da će oni pucati, i pokušati da zarobe te teroriste. I tokom tih pet nedelja, mi smo pokušavali i uspeli smo da ih uverimo da postoje bolji načini da se organizuje ta sahrana. Imali smo na umu iskustva iz Velike Britanije u vezi sa organizovanjem sličnih sahrana u Severnoj Irskoj. I na kraju, kao rezultat tih razgovora i kao rezultat razgovora sa gospodinom Šainovićem, uspeli smo da sprovedemo u delo mirniji način organizovanja sahrane. To je bio jedan od naših uspeha.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je bila odluka koju je doneo Šainović. Vidim da klimate glavom, to znači da.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, nisam sasvim siguran kada je pauza kada počinjemo sa radom od 9.00 h ujutru.

SUDIJA MEJ: U 10.30 h.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Nastaviću sa ispitivanjem. Da li vam je poznat general Branković?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kako je došlo do toga da ga poznajete?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Dok su se aktivnosti srpskih snaga bezbednosti pojačano intenzivirale, videli smo da general Lončar i njegova komisija sve češće i češće moraju da zovu Beograd. Isto tako, on je sve češće i češće bio odsutan. Tako da jednog dana, kada su nam rekli da će doći sasvim nova komisija

novih stručnjaka, nismo bili iznenađeni. Rečeno je da će oni moći direktnije da sarađuju sa nama. Na mom prvom sastanku sa generalom Brankovićem, on me je informisao da se on tamo ne nalazi samo da zastupa Vojsku Jugoslavije, već da direktno zastupa Vladu u Beogradu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada kažete Vlada u Beogradu, mislite na saveznu Vladu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vladu kojoj je optuženi bio na čelu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je Lončar u to vreme još uvek bio tamo, ili su ga oni zamenili, ili su bili zajedno, kakva je bila situacija?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, ono što se desilo je da na nekoliko sastanaka koje sam imao sa generalom Brankovićem, koji su bili puni prepirki i puni neslaganja zbog načina na koji se on ponašao prema nama jeste da je on u suštini postao vrlo težak sagovornik. Insistirao je na tome da se teme o kojima će se razgovarati podnesu 24 sata ranije. Nije hteo da se bavi aktuelnim pitanjima, a da pre toga ne bude obavešten unapred. Sastanci su morali da počnu tačno kada je on na tome insistirao, a time je naš rad bio nemoguć zato što smo mi nekada morali da imamo dva ili tri sastanka dnevno zbog eskalacije događaja, tako da nije bilo moguće da ga obaveštavamo o tome. Ono što se desilo je u stvari da više nije bilo sastanaka svaki dan. Lončar je nestao, a Kotur mi je rekao da je njemu bilo dosta te politike i tražio je da se vrati na svoje redovne dužnosti u svoju vojnu jednicu, tako da je on takođe izašao iz Komisije za saradnju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li vi možete da nam date otprilike vremenski period kada se to dešavalo? Da li mi govorimo o decembru 1998. godine, ili o januaru ili februaru?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ovo se dešavalo u martu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Martu 1999. godine?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, 1999. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači Lončar je nestao, Kotur se vratio u svoju redovnu jedinicu. Da li se sećate ostalog srpskog osoblja?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Morao bih da pogledam svoje beleške koje sam ostavio izvan sudnice, ali mislim da je Mijatović i dalje ostao deo te misije, i još barem dva pukovnika.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pošto ste spomenuli Mijatovića, pod kakvim ste okolnostima sa njim kontaktirali?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pukovnika Mijatovića, mi smo smatrali da je on drugokomandujući u MUP-u na Kosovu. On je obično retko dolazio na sastanke da bi nas obavestio da je neka od njegovih patrola napadnuta, ili da su njegovi policajci napadnuti ili ranjeni. Onda bi nas izložio vređanju od pola sata ili 40 minuta, o našoj neefikasnosti da sprečimo takva ubistva, želeći da mi verifikujemo samo jednu stranu, a ne želeći da verifikujemo ono što se dešavalo na srpskoj strani, a to nije bilo tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se sećate imena pukovnika koji je zamenio pukovnika Kotura?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Petrić ili Petrović. Nisam siguran.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Petrović ili Petrić je onda zamenio Kotura kao vezu između OEBS-a i Vojske Jugoslavije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A Mijatović je bio veza sa MUP-om?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A ko je Sreten Lukić?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: General Lukić je bio načelnik MUP-a u Prištini, na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate gde su Mijatović i Lukić radili, ili gde se nalazio njihov štab?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Kako je pukovnik Mijatović retko dolazio na naše sastanke, ja bih povremeno odlazio u njegov štab na sastanke u njegovoj kancelariji. Tako da su Lukić i Mijatović radili u operativnom delu MUP-ovog štaba koji se nalazio iza, između stadiona i glavnog administrativnog štaba MUP-a koji nije bio daleko od štaba OEBS-a, u centru grada.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možda ćemo kasnije da pogledamo mape pa ćete to moći i da nam pokažete. Da li znate da li su helikopteri mogli da sleću blizu tog njihovog štaba?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, pored operativnog štaba se nalazio sportski stadion i redovno su helikopteri stizali i spuštali se na toj uzletno-poletnoj stazi. Na primer, kada bi gospodin Šainović dolazio, on bi vrlo često sletao helikopterom na stadionu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A to je Priština, zar ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, tako je, u samom centru Prištine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Podsećam vas da ste nam pre pauze govorili o zimskim vojnim vežbama i govorili ste nam o sporazumu koji ste vi nadgledali, čije ste pridržavanje vi verifikovali. Možete li da nam date spisak stvari koje ste videli, a koje su vas navele na to da zaključite da se planiraju operacije za proleće?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, bilo je nekoliko takvih indikacija koje su nam pokazale da se nešto priprema, a koje su nas takođe sprečavale da radimo i ispunjavamo svoj mandat. Kao što sam rekao, prva stvar je bio razmeštaj trupa van kasarni u delove gde su se održavale te zimske vojne vežbe. Činjenica je da se vojnim obveznicima nije dozvoljavalo da idu kući već su ih duže

držali, čime se povećavao broj vojnih snaga. Činjenica je da su dolazile kolone sa municijom, da smo videli da vozovi stižu sa tenkovima u Mitrovicu, koji su se onda odvozili na lokacije širom Kosova.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim da ste vi ranije rekli da su stizali materijali i oružje boljeg kvaliteta, bolji tenkovi i slično. Kakav ste vi značaj tome pridavali?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nije se radilo samo o činjenici da je nova oprema koja je pristizala bila boljih performansi i smrtonosnija, već smo isto tako primetili da je bilo više pripadnika MUP-a koji su pristizali i to onih pripadnika MUP-a kakve nismo ranije vidali. Obični policajci u gradu su imali obične uniforme, međutim, MUP koji je operisao na terenu imao je borbenu opremu, ne tako modernu, nije nošena tako moderna oprema, ili savremenim šlemovi. Ali pripadnici MUP-a koji su se iznenada pojavili na Kosovu, nosili su najnovije, najsavremenije "kevlar" šlemove, imali su pancire i potpuno drugačiju vrstu borbene odeće koju nismo ranije vidali. Nosili su potpuno drugačiju vrstu oružja sa kraćim cevima, automatsko oružje MP5 tipa "škorpijon". Bilo je tu znači kvalitativnih promena i poboljšanja. Ove trupe, a to je bilo očigledno s obzirom na način na koji su se ponašali i izvršavali operacije koje smo videli, ovo je predstavljalo kvalitativni skok, u pogledu na način delovanja koji je poboljššan, poboljššan je njihov izgled, ono što su obavljali, i njihovo agresivno ponašanje uopšte.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A kada ste vi to primetili, kada se to dešavalo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To se sve dešavalo u martu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači te bolje opremljene jedinice MUP-a, kako ste ih vi opisali, ali isto tako ste spomenuli da je došlo i do zamene ljudi u Komisiji za saradnju. Da li je to imalo ikakvog efekta, po vašem mišljenju, na činjenicu da su Lončar i Kotur otišli, a da su novi ljudi dolazili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Kada u to uključite povećanje broja snaga, opremu, proširenje granične zone, nešto što je

trebalo ranije da pomenem, kao i činjenicu da je jedan relativno dobar radni odnos sa Lončarevom komisijom sada zamenjen jednom agresivnijom organizacijom, što je sve dovelo do toga da naš posao bude praktično nemoguć jer nisu slušali glas razuma. To su sve bili znaci da se stvari drastično menjaju na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste takođe spomenuli dokazni predmet 52, gde je Bukoš proglašen za stalni garnizon. Sećate se toga? Izvinjavam se, to je bio dokazni predmet 94, tabulator 52. Šta je, ako je uopšte bilo, bila vaša procena te činjenice?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to su bili garnizoni na otvorenom terenu, to su bile strateške tačke na Kosovu, a sada su se pretvorile u ogromne terene, prostore kojima mi nismo imali pristup na Kosovu, tako da su Srbi tu mogli da obavljaju obuku i da rade druge stvari bez ikakvog pristupa verifikacione misije tim mestima. Kada bi oni uspostavili te stalne garnizone oni bi svaki pristup, svaki put, tom mestu blokirali i zaustavili bi nas pod pretnjom oružja. Čak smo jednom prilikom ja, general DZ i još jedan broj ljudi iz našeg štaba pokušali da se krećemo po rejonu Vučitrna, ali su nas zadržali i u tome sprečili pripadnici Vojske Jugoslavije, uperili su oružje na nas, otkočili su ga i sprečili nas da uđemo u jedan od tih regiona.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Moje poslednje pitanje pre pauze, ako mi je dozvoljeno, odnosi se na vaše pominjanje te pogranične zone. Molim vas da nam kažete o čemu se radi, šta pod tim podrazumevate?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jedan veoma važan aspekt našeg rada, zato što se radi o osetljivim krajevima, naročito o granici između Albanije i Kosova, bio je da mi imamo pristup tom kraju, zato što se tu dešavalo mnogo incidenata. U decembru, na primer, bila je postavljena jedna velika zaseda od strane srpskih snaga. Zaseda je postavljena jednom konvoju za popunu ljudstva i naoružanja OVK, i ubijen je veliki broj pripadnika OVK. Naš problem je bio sledeći. Naš mandat je bio da mi verifikujemo sve ove događaje. Na početku smo imali delimičan pristup u pograničnoj

zoni, međutim, pristup je postajao sve restriktivniji, iako se u dokumentu navodilo da mi imamo slobodan pristup širom Kosova. U određenim regionima recimo u Prizrenu, gde je general Mezonev imao regionalnu odgovornost, pristup je postao gotovo nemoguć. On je gotovo svakodnevno morao da traži dozvolu pristupa pograničnoj zoni, za svaku od svojih patrola i obično mu to nije odobravano. Pogranična oblast je bila duboka nekih četiri ili pet kilometara. U martu smo iznenada bili obavešteni da se taj prostor proširio na 14 ili 15 kilometara i tu je pristup definitivno bio ograničen. Mi nismo bili u mogućnosti da u bilo koje doba uđemo u tu zonu. To je sada predstavljalo ogroman region gde je bio veliki broj albanskih sela, za koja su Srbi smatrali da se u tim selima nalaze teroristi, a mi nismo imali mogućnost da to verifikujemo niti da pokušamo da sprečimo bilo kakav sukob. I to je za nas bio veliki znak da nećemo tu moći da obavljamo svoj posao i da, ako nastavimo da pokušavamo da obavljamo svoj posao u tim oblastima, dovešćemo naše verifikatore u opasnost, fizičku opasnost; ili da budu prebijeni, ili da se prema njima grubo postupa, ili bukvalno bi se moglo na njih pucati, ili bi mogli biti pregaženi od strane oklopnih vozila zato što smo mi posedovali samo lagana, neoklopljena i lagana naoružana vozila kao što su džipovi.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Mi sada idemo na pauzu. Pukovniče, molim vas da za vreme pauze ni sa kim ne razgovarate o svom svedočenju. Sada prekidamo raspravu na 20 minuta. Molim ustanite.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine, u poslednjem odgovoru koji ste dali pre pauze spomenuli ste i proširenje pogranične zone. Molim vas da se sada zajedno vratimo na dokazni predmet 94, tabulator 63. To je čini mi se hronologija

glavnih događaja. Da li vam je poznat taj dokumenat? I molim vas da obratite pažnju na naše interne oznake, to je četiri ili pet stranica unutar dokumenta, K00078021, strana 021. I na toj strani stoji serijski broj, numerisan od broja 118 do 140. Molim vas da pogledate redove 128 i 129 gde se spominju događaji od 16. marta. Pre svega želim da vas pitam sledeće: Da li vam je poznata hronologija događaja ovoga tipa?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako pogledate belešku za 16. mart linije 128, 129 i 130, da li se to odnosi na incident koji ste vi opisali pred sudom, na primer, tamo gde piše, "proširenje pogranične zone sa pet na otprilike 10 kilometara"?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Isto tako u redu 128 gde se spominje tenk T72, ja sam bio u Mitrovici i video sam taj voz i pratio sam tenkove sve do područja Glogovca. Tako da lično mogu da potvrdim da je pogranična zona, recimo, proširena sa pet na otprilike 10 kilometara, a na nekim mestima i na 14 i 15 kilometara.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Zatim, u redu 130 spominje se "produženje vojnog roka za 30 dana u Vojski Jugoslavije", da li to ima veze sa onim što ste ranije pomenuli o zadržavanju regruta nakon normalnog vojnog roka?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Mi smo i ranije sumnjali da se to dešava, ali tada smo dobili potvrdu da se to dešava.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Rekli ste nam da ste se sastajali sa raznim ljudima, uključujući gospodina Lukića. Odakle ste poznavali gospodina Lukića, i kako ste znali, mislim da ste rekli da je on bio šef MUP-a za Kosovo. Kako ste vi dobili tu informaciju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Po dolasku smo dobili briefing o tome kakvo je bilo ustrojstvo organizacija. Ja sam bio obavešten da je general Lukić bio glavnokomandujući MUP-a. Isto tako, u više navrata tokom sastanaka sa Komisijom i u onih nekoliko retkih prilika kada sam uspeo da se sa njim sastanem, on mi je predsta-

vljen kao glavni čovek MUP-a za Kosovo. Isto tako onog dana kad mi je predstavljena nova komisija general Lukić je bio prisutan i bilo je potvrđeno da je on šef.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jedno drugo pitanje. U pogledu pozadine, u našem ranijem pominjanju Šainovića, vi ste spomenuli da ste ga s vremena na vreme viđali. Po vašoj proceni, koliko je on često posećivao Kosovo, koliko je često dolazio iz Beograda tokom vašeg službovanja?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa prvo moram reći da svaki put kada je on dolazio, on se nije nužno sastajao sa predstavnicima OEBS-a, odnosno KVM. Međutim, mi smo s vremena na vreme saznali da se on tamo nalazi. Ja sam ga lično video tri ili četiri puta, ali znam da je tamo bio mnogo češće, da se sastajao i sa ambasadorom Kelerom koji je bio jedan od glavnih kontakata sa misijom OEBS-a.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači tokom tog tromesečnog perioda januar, februar, mart možete nam otprilike dati grubu procenu o tome koliko je on često dolazio na Kosovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja mislim da bi on dolazio svakih nekoliko dana, svaka dva ili tri dana.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kad govorim o MUP-u, jeste li vi tokom vašeg službovanja na Kosovu stvorili neki zaključak o tome kakvu je ulogu igrao MUP na Kosovu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Prvo što sam shvatio je to da MUP zapravo nije bio preterano zainteresovan za redovne policijske aktivnosti. Oni se nisu ponašali kao druge policije sveta koje sam ja imao prilike upoznati. Oni se nisu bavili regulisanjem saobraćaja, kriminalitetom, nije ih bilo na ulicama na uobičajeni način. Oni su uglavnom igrali ulogu vojne pešadije. Kad god bismo videli MUP na terenu, oni bi nosili puške, imali bi borbene uniforme i šlemove.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možda bi sada bio dobar trenutak da vam pokažem neke fotografije. Molim sudskog poslužitelja da svedoku pokaže dokazne predmete 17, 18 i 21 A i B. Dok čekamo na te dokumente, mislim da ste ranije spomenuli da je postojalo više različitih vrsta policije, da su neki policajci nosili normalne uniforme, a da je zatim postojala i druga vrsta policije koja je bila bolje opremljena. Da li biste mogli prepoznati te uniforme da ih ponovo vidite?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da bih.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sačekaćemo onda dokazne predmete. Pogledajmo prvo uniforme, to je čini mi se dokazni predmet 18. Pokažimo ih prvo na grafoskopu. Prvo, na dokaznom predmetu 18 vidimo otprilike 10 fotografija na kojima se nalaze ljudi koji nose različite uniforme. Na osnovu vaših iskustava kao vojnog posmatrača i na osnovu vaše vojne obuke, recite da li nam sada ovde možete pokazati uniforme onih vrsta koje ste videli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Video sam sve ove vrste uniformi na Kosovu. Prvo, broj jedan je tipična uniforma Vojske Jugoslavije. Broj dva je najverovatnije isto jedinica Vojske Jugoslavije. Broj tri su uniforme koje su nosili policajci na Kosovu za rutinske operacije, čišćenje sela, i na primer oni su tako isto bili obučeni na brdu iznad Lapaštica prema Podujevu. Broj četiri je uniforma koja se pojavila mnogo kasnije, negde sredinom marta i ovo je neka nova vrsta policije koja nije nosila nikakve oznake osim ovo što na rukavu piše "Policija". Isto tako vrsta oružja koju ovaj čovek nosi ukazuje da se radi o nekoj vrsti specijalnih snaga.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da se vratimo na trenutak na fotografiju broj tri. Da li to na ćirilici piše policija na rukavu ovog čoveka?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Budući da pomalo govorim bugarski, a bugarski jezik koristi ćirilicu, ja znam da čitam ćirilicu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I što stoji na toj oznaci?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: "Policija".

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je znači isto policija. Recite da li možete videti kakvu vrstu oružja oni imaju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Na slici broj tri vidimo jugoslovensku varijantu AK47. Mislim da je nazvan M70. Na broju četiri vidimo AK47 sa šaržerom, koju obično koriste specijalne snage ili padobranci.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A broj pet?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Uniforma na broju pet iako izgleda kao borbena uniforma Vojske Jugoslavije, ovo je ipak opet policijska uniforma. To su dve vrste uniformi koje su nosili policajci, koji su se mnogo kasnije pojavili na Kosovu. Vidite na broju šest da se nosi i šlem. Isti tipovi šlemova su nošeni, ali dok je na levoj fotografiji predstavljena sivo-maslinasta kamuflažna oprema, na desnoj fotografiji nose tipično plavu boju MUP-a. U stvari i na broju pet i na broju šest vojnik drži snajpersku pušku. Ovo je druga verzija AK47 sa dužom cevi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I isto tako oni izgleda imaju neke oznake na džepovima koje iniciraju da se radi o policiji?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je policija, opet.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na broju šest oni nose plavu uniformu, sa nekom vrstom zelenog prsluka ili nešto slično?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je prsluk u kome se nose razne stvari, municija. To je tipična odeća koju nose trupe za borbena dejstva tokom borbi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A broj sedam, da li ste u mogućnosti da nam pomognete?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Na broju sedam se nalazi nešto više od obične policije. Međutim, oni nisu vojska. Teško je reći da li su policija, ali ja mislim, gledajući oznaku koju nose na

rukavima u predelu ramena, čini mi se da se radi o još jednoj jedinici specijalne policije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A oružje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: AK47.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj osam, molim vas.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja jedino mogu pretpostaviti da se ovde radi o nekoj vrsti paravojne jedinice, sa teškim mitraljezom. Ja ne mogu tačno reći sa kakvom vrstom vozila su bili snabdeveni, ali te jedinice smo viđali na terenu i one su bile povezane sa Srbima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj devet?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Na broju devet je kamion pun vojnika Vojske Jugoslavije. Ovo je ono što su oni obično nosili. Tu su i šlemovi. Ako je ovo Vojska Jugoslavije, nagađam da je to onda bilo verovatno negde pri kraju kampanje, kad su Srbi napuštali Kosovo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dobro.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Broj deset je očito borac OVK. Njegova uniforma je neobična, možda vrsta nemačke ili švajcarske uniforme sa natpisom UČK na ramenu, što znači da on pripada OVK.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li možete reći koju vrstu oružja on nosi, ako je to uopšte oružje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa, ako pogledate magacin, to je šaržer automatskog oružja, znači verovatno se radi o AK47, što je bilo oružje koje su vrlo često nosile obe strane.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kad smo već na fotografijama, vi ste govorili i o opremi koju ste videli, pa hajde da pogledamo dokazni predmet 17. To je dokument od više strana. On sadrži

četiri različite strane, i na svakoj strani se nalaze neka vozila označena od broja jedan do 15. Jeste li videli neka od vozila tokom vašeg službovanja na Kosovu, i ako jeste, možete li identifikovati neka od njih? To bi nam bilo od velike pomoći. Da počnemo sa brojem jedan.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, prepoznajem sva ova vozila. To su vozila koja su korišćena na Kosovu. Broj jedan i tri su došla kasnije. Češće smo viđali broj dva i vrlo često broj četiri. Možda bi bilo bolje da idemo obrnutim redosledom od broja četiri.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Samo nam recite o kom broju govorite.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ovo na broju četiri zove se "praga". To je protivavionsko oružje, visokog dometa, sposobno za brzu paljbu, koje je korišćeno intenzivno sve vreme dok sam ja bio na Kosovu, obično protiv objekata u kojima se nalazila OVK. To je oružje velike ubojite moći.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači ono se koristilo za gađanje ne aviona, nego za druge svrhe, dok ste vi bili tamo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Dok sam ja bio tamo, obično je korišćeno u akcijama protiv OVK, odnosno u akcijama protiv sela OVK i albanskih sela.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dobro, to je znači "praga". Idemo dalje.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vozilo iznad broja dva zove se BTR60. To je vozilo kojim su se mogle prevoziti trupe i komandosi. Ova vozila obično bih viđao u kasarni u Prizrenu i obično bi ga koristila vojska, ali ne isključivo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Budući da se to koristi za prevoz trupa, da li bi se to obično nazivalo oklopnim transporterom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. To se može nazivati i oklopnim transporterom. Broj jedan je pravi oklopni transporter. Broj dva ima točkove, dok je broj tri oklopno borbeno vozilo koje

se može koristiti za prevoz trupa, ali ima i prilično veliki top koji se može koristiti i za napad.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li vi videli ta vozila u situacijama napada?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim vas sledeću stranicu, brojevi pet do osam.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Broj pet je varijanta T72, koji je doveden u martu kroz Mitrovicu. Prava oznaka ovog tenka je M84. To je mnogo snažnije oružje od ovoga na fotografiji broj šest na kojoj je T55 tip vozila. To je jako stari tenk iz 1950-ih godina. Još uvek je veoma efikasan, ali ni približno brz i bez tako dobrih manevarskih sposobnosti, a nema ni tako dobar sistem za kontrolu paljbe kao M84. I kada smo mi videli da ovi novi tenkovi dolaze u Mitrovicu, znali smo da se nešto sprema.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada nekoliko možda naivnih pitanja, ali pet i šest su tenkovi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, da, to su tenkovi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I prema vašem ranijem svedočenju, to bi bila oprema koju je imala vojska, a ne MUP?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tako je, to je vojna oprema.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I ljudi koje vidimo da se voze na vozilu na fotografiji broj šest, šta oni nose?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Oni nose tipičnu odeću koju nose tenkisti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Zaboravio sam ranije da vas pitam. Vozila od broja jedan do broja četiri, da li su to vozila MUP-a ili Vojske Jugoslavije ili oboje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Njih je uokolo vozio MUP. Osim, u stvari i jedni i drugi. Jer na primer, broj četiri bi obično

davao podršku MUP-u. Tu pozadi bi obično sedeo mitraljezac Vojske Jugoslavije, pucajući iz oružja. Broj dva su koristili i jedni i drugi i vojska i MUP, dok bismo jedan i tri obično viđali u sastavu MUP-a.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada vas moram pitati o onome šta ste u stvari videli. Kada ste posmatrali operacije na terenu, operacije u selima, da li je u njima isključivo učestvovao MUP ili isključivo Vojska Jugoslavije ili su učestvovali zajedno? Šta nam možete reći o tome?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Uobičajeni metod operacije je bio sledeći. MUP je vodio čitavu operaciju i oni su obezbeđivali pešadiju iz svog sastava, znači vojnike na terenu koji bi napredovali na položaje i zauzimali položaje. Uloga Vojske Jugoslavije u početku je bila da pruži vatrenu podršku. Oni bi znači imali jedan spoljni krug artiljerije ili tenkova, koji bi pre toga smekšali metu i po potrebi granitirali direktnom ili indirektnom paljbom mete. Nakon ulaska u selo, čišćenje sela prema onome što smo mi videli, vršile su snage MUP-a.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kad kažete "vršile snage MUP-a, ulazak u selo", da li su bile prisutne i snage Vojske Jugoslavije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Sam napad, juriš bi izveo isključivo MUP, a kasnije bi vojnici Vojske Jugoslavije ušli na to mesto. Osim u jednom slučaju, severno od Prištine u mestu pod nazivom Lebane (Lebane) gde je jednog dana patrola Vojske Jugoslavije prolazila tuda i na njih je pucao snajperista OVK ranivši jednog oficira u jednom od vodećih vozila. Kako se tada radilo o napadu direktno na Vojsku Jugoslavije, isključivo vojska je odgovorila na taj napad. Oni su napali jedno selo i to je bilo prvi put da sam video drugačiju vrstu napada. Umesto da granatiraju i unište selo za vreme napada, oni su opkolili selo i izvršili pretragu, ali nisu pucali dok su to radili. Mi smo kasnije ušli u to selo i videli da u stvari, selo nakon operacije nije bilo kompletno uništeno uopšte.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ja nisam vojni stručnjak, tako da ne znam šta znači reč "granatiranje". Da li se radi o velikom jakom oružju ili bombama, šta to znači?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To znači sve to. Ako želite pre početka samog napada da uništite neku metu indirektnom vatrom, drugim rečima, bez toga da vojska uđe i bori se od kuće do kuće, onda se koristi bombardovanje iz vazduha da bi se gađao jedan kraj. Može takođe da se koristi i artiljerija, to je indirektna vatra. To može da se obavi sa dometa od 20 kilometara. Znači ako se radi o direktnoj vatri, oni moraju da pucaju u pravoj liniji, zato što njihov domet nije veći od četiri kilometra. Ako se koristi minobacačka vatra, koja je takođe indirektna vatra, ona se koristi sa ciljem da bi se nanelo što više štete zgradama i osoblju. A ako su na otvorenom, koristi se granatiranje umesto da se pešadija ubacuje u selo i vode borbe od vrata do vrata. Prvo bi se izvelo granatiranje, a onda bi MUP ušao u selo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dakle, ako sam vas dobro razumeo, tokom procesa koji ste vi posmatrali prvo bi se izvelo granatiranje, nakon koga bi onda MUP ulazio?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, ko bi vršio granatiranje, MUP ili Vojska Jugoslavije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vojska Jugoslavije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači prvo Vojska Jugoslavije, a onda MUP ulazi kasnije, a posle toga bi ponovo ušla vojska. Radi se znači o koordiniranoj aktivnosti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Žao mi je. Jednom sam vas prekinuo u opisivanju. Govorili ste nam o tenkovima. Da li ima još nešto što biste želeli da dodate?

SUDIJA KVON: Ranije je Tužilaštvo podnelo jedan spisak vozila. Molim vas da nam onda uz pomoć ovog svedoka pomognete da identifikujemo sva ta vozila.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da.

SUDIJA KVON: Možete li uz pomoć ovog svedoka prvo potvrditi nazive tih vozila?

TUŽILAC RAJNEFELD: Ovo nije svedok koji je sačinio taj spisak, ali siguran sam da i ovaj svedok može u tome da nam pomogne. Gospodin Ku (Coo) će na kraju da svedoči o svemu tome. Ali ja ovde nemam taj spisak, spisak za prepoznavanje vozila. Časni Sude, možda bih mogao da postavim još nekoliko pitanja dok tražimo spisak, a onda ćemo da prođemo taj spisak.

SUDIJA KVON: Da, možete nastaviti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sedam i osam na slici su mali kamioni.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Broj sedam je ono što mi nazivamo "pincgauer".

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Za šta se on koristi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Koristi se za prevoz trupa, a vozilo broj osam se koristi za prevoz trupa od strane Vojske Jugoslavije. "Pincgauer" je koristio MUP.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: "Pincgauer" je uglavnom koristio MUP?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A na slici broj osam vidimo veliki broj ljudi tokom vožnje. Koja vrsta uniformi se vidi na slici?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Radi se o uniformi Vojske

Jugoslavije i oni se nalaze u jednom drugom kamionu za koji ja ne mogu da vam dam tačne specifikacije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Časni Sude, mi sada imamo spisak vozila i treba da pustim svedoka da prvo po imenima prođe sva ta vozila i da ih opiše. Molim vas da se prvo svedoku dostavi spisak raspoznavanja vozila. Pre nego što počnemo, gospodine, vi niste ranije videli ovaj spisak pre nego što ste došli na Sud.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste videli fotografije, ali niste ranije videli spisak raspoznavanja. Da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Video sam fotografije, ali nisam video spisak raspoznavanja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako pogledate taj spisak, na fotografiji broj jedan je oklopno vozilo. To ste vi rekli u vašem svedočenju.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. To je M60.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A broj dva je?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja to vozilo nazivam BTR jer je to ruska verzija označavanja, a NATO verzija označavanja je BTR60. "BT" znači da se radi o komandnom vozilu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj tri je?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mogu li samo da dodam, iako su identifikacija i raspoznavanje dve različite stvari, ja sam trenutno jako dobar recimo kada su u pitanju bugarski modeli vozila, jer ova veština jako brzo se gubi, tako da ja ne garantujem da mogu da svako vozilo identifikujem odgovarajućim brojem.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj tri. Ne sećam se kako ste vi nazvali to vozilo.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Rekao sam da je ovo transpor-

ter, ali je on imao i montiran mitraljez, tako da se verovatno radi o M80. Broj četiri je M53 "praga"

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste nam već opisali šta je to "praga"?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. To je protivavionsko oružje.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A broj pet, vi ste rekli da je to tenk?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. M84, a korektna oznaka je T54 ili T55. Razlika između dva je samo položaj jednog dela tenka i samo oni koji su obučeni da raspoznaju mogu da vide razliku između ta dva tenka.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Razumem, tako da oni u svakom drugom pogledu izgledaju slično?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Za broj sedam ste nam rekli da je to transporter MUP-a?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate, možda, ime ili oznaku tog vozila?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, ne znam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A za broj osam, mislim da ste rekli da ne znate kakvo je to vozilo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ali to je ipak transportno vozilo Vojske Jugoslavije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A koja vrsta vozila je broj devet?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi smo ih nazivali "Bobs". To je jugoslovensko vozilo koje nije viđeno nigde drugde, to je nešto što su sami razvili. To je oklopni transporter, APC, kao što je i broj 10 i broj 11. Vozilo na fotografiji broj 12 bazira se na ruskom tipu vozila, koji je pravilno označen sa BRDM. To je izviđačko vozilo na kojem se nalazi puškomitraljez.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste videli ovakva vozila u operacijama na Kosovu tokom vaše misije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, sva sam ta vozila viđao na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta je sa 13, 14 i 15?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Oba, i 13 i 14 su "landroveri", a 15 je američki "hamvi". Interesantno je to da su 13 i 14 vrste vozila koja su vozile jedinice MUP-a koje su došle kasnije. Vozila nisu bila plave boje niti su imala oružje, već su bila, kao što vidite, obojena raznim bojama. Bela vozila smo viđali na samom početku. Srbi su koristili bela vozila koja su mogla izazvati zabunu i zameniti za naša vozila OEBS-a. Zbog toga je general DZ naredio da naša vozila budu ofarbana u narandžasto. Onda jednom prilikom kada su neka srpska vozila iznenada postala narandžasta, mi smo zbog toga uložili protest.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Časni Sude, ja nisam imao priliku da dam kopije fotografija bilo kome pre, jer sam imao samo jednu kopiju. Možemo li svedoku pokazati fotografiju K0215385, koju ćemo postaviti na grafoskop. Kažite nam gospodine, da li ste videli ovakvo vozilo za vreme vaše misije. I pre svega, da li ste videli ovakvu fotografiju pre nego što ste došli u sudnicu? Da li uopšte prepoznajete vozilo prikazano na fotografiji?

prevodilac: Molili bismo govornike da naprave pauzu između pitanja i odgovora.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Izvinjavam se Sasvim je u redu ako niste u stanju da odgovorite.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, fotografiju nisam video pre. I to vozilo nisam video pre. Ne mogu reći da u potpunosti prepoznajem to vozilo. Vrlo je teško prepoznati ga otpozadi i zbog veličine. Ne znam da li je došlo do izvesnih poremećaja u snimku samog vozila, tako da izgleda veće od onoga koje mogu da prepoznam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A da li ste u stanju da kažete o kakvim se trupama radi ovde?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Radi se o policijskim snagama. One su bile bolje opremljene i bolje obučene od Vojske.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možemo li da pređemo na dokazni predmet 21, odnosno dokazni predmet 21 A i B. Radi se o oružju. Časni Sude, da li vam je potreban spisak raspoznavanja za oružje? Molim vas da nađete kopiju spiska. Možete li da pogledate fotografije oružja i da kažete sudu da li vam je poznato to oružje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Sasvim su mi poznata četiri oružja pokazana ovde.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ponoviću za zapisnik, da mi ovde imamo dve strane. Jedna strana izgleda kao strana na kojoj se nalaze fotografije. Nisam siguran da li je naš dokazni predmet 21 A isti kao i onaj koji je dobio Sud. Na grafoskopu se sada nalazi dokazni predmet 21 A. Kažite nam kakve su to fotografije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Broj A1 je artiljerijsko oružje, mislim da se radi o D30. To je oružje za indirektnu vatru sa dugim dometom. Može imati domet od 14, 15 i 18 kilometara, zavisno od municije koja se koristi. Isključivo ga koristi Vojska Jugoslavije i video sam da su to oružje koristili na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEVELD: Vi gledate nešto što je na grafoskopu, što bi trebalo da bude broj 21 B.

SUDIJA KVON: Da. Ovo je dokazni predmet 21 B.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možda bi, gospodine, trebalo da pogledate spisak raspoznavanja oružja. Mi ćemo vam dati kopiju. Da bi bili sasvim sigurni, mi sada gledamo fotografiju, koja se nalazi na grafoskopu, i verujem, predstavlja dokazni predmet B1. Oružje je postavljeno na točkove, i da li je to neka vrsta puščane cevi slične onoj što bi mogli videti na tenku manjem ili većem?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, prema spisku raspoznavanja, radi se o D20 ili D30, što je nešto malo drugačiji kalibar. Jedan od načina da ga raspoznate je po predmetu na njegovom kraju, nazvanom grlo, na koji nisam pažljivije obratio pažnju, ali radi se o oružju od 152 milimetra, velikog dometa od preko 20 kilometara. Oružje se vuče kamionom, na točkovima, a onda kada se stavi na položaj, točkovi se skinu i onda se nožice razvuku da bi oružje imalo stabilnost. To je oružje koje je korišćeno od strane Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste da ima domet od 20 kilometara?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, najmanje, zavisno od municije koja se koristi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj dva?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Radi se o pešadijskom minobacaču, pokretnom, nosi se na ramenu, to je M70. To je jedino malo oružje koje ispaljuje granate sa dometom od svega nekoliko kilometara. To je tip oružja koji je često bio viđen na položajima VJ i MUP-a.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste videli jedan ili dva takva oružja u upotrebi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A broj tri?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Broj tri je "škorpion". Mislim

da je okrenut naopako. MP5 je broj četiri. To je u stvari "hekler i koh" (Heckler Koch). MP5 je nemačko oružje koje koriste snage bezbednosti, policija, takođe policija na aerodromu koristi to oružje, jer je kratko. Za njega se koriste meci od devet milimetara. Mi smo to videli kod specijalnih snaga MUP-a. To su bile novije, bolje opremljene snage koje su došle na Kosovo. To oružje nismo viđali kod snaga Vojske Jugoslavije. Takođe, ovde imamo oružje pod brojem tri, a to je škorpion "Zastava". To je oružje koje se proizvodi u Jugoslaviji, i takođe nije korišćeno od strane redovnih snaga, već od strane MUP-a.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste neko od ovog oružja sa fotografija videli da koriste snage OVK?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Oni su imali razne minobacače. Poneki pripadnik je možda imao nešto sa fotografije tri ili četiri, ali samo ako bi to oružje oduzeli od pripadnika MUP-a ili Vojske Jugoslavije posle neke akcije. Takvo oružje retko smo viđali kod pripadnika OVK.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na sledećoj strani koja je obeležena slovom A, 21 A takođe se vidi oružje. Da li prepoznajete pet oružja koja su prikazana na ovom dokaznom predmetu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, svih pet.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li da nam ih opišete?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Broj jedan, dva i tri su u suštini isti tip oružja baziran na ruskom kalašnjikovu, AK47. To je pešadijska puška koju su koristili i MUP i Vojska Jugoslavije. Razlika između broja jedan i dva je u postolju kundaka. Drugim rečima, kundak se može sklopiti da bi oružje bilo efektivnije za borbu na otvorenom. Koriste istu vrstu municije 7,62. Čak postoji verzija kod koje se puca manjim mecima, i ima različitu oznaku.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A to se ne vidi na ovim slikama?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste rekli da je broj tri druga varijanta iste stvari?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ona se nazivala "zastava", takođe lokalne proizvodnje, međutim, tu se radi o mašinskoj pušci koja ima mnogo težu, dužu cev i veći magacin za municiju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A vidim tu i stativ?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, zato što je to oružje većeg dometa, koje zahteva jaču i dužu cev koja može podnositi veće temperature i očigledno tronožac da bi bila stabilna.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I na kome ste vi videli to oružje, ili taj tip oružja u upotrebi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ko ga je koristio?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Vojska Jugoslavije i MUP.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj četiri?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Broj četiri je snajperska puška. Ova puška dizajnirana je za pojedinačnu pucjavu, ima mnogo dužu cev, ima teleskopski nišan i bolje je balansirano oružje. Naziv joj je M76. Videli smo fotografije MUP-a, pripadnike MUP-a koji su nosili ovo oružje.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, to je ono oružje koje smo videli na slikama sa uniformama gde su nosili oružje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Budući da je to "Zastavino" oružje, da li vam to daje neku indicaciju gde je to oružje proizvedeno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, proizvedeno je u Jugoslaviji.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj pet, da li je isti slučaj, takođe u odnosu na mesto proizvodnje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, takođe je proizvedeno u Jugoslaviji.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A šta je to?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa mi smo to zvali mitraljez opšte upotrebe. To je "zastava" M84. Ovo oružje je isto, osim umesto magacina kroz njega se može provući redenik, ali to je automatski teški mitraljez.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam. A sada idemo na jednu sasvim drugu temu. Ranije ste u vašem iskazu spomenuli incident u Račku. Da li se sećate da ste bili prisutni na pregovorima u policijskoj stanici u Štimlju (Shtime) gde se govorilo o Račku i ako je tako, možete li nam nešto reći o tome?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. U sklopu tekuće istrage koju je vodila sudija Marinković u vezi ubistava u Račku, mi smo održavali redovne sastanke sa lokalnim komandantom policije u Štimlju. Tom prilikom informisani smo da će sudija Marinković posetiti selo Račak kako bi tamo nastavila istragu. Ona je to trebalo da učini uz pratnju velikog broja naoružanih pripadnika MUP-a i velikog broja oklopnih vozila sa teškim mitraljezima koji su joj trebali pružiti zaštitu. Mi smo iz naših razgovora sa OVK znali da, ukoliko sudija dođe tamo sa tom velikom policijskom silom, uz toliko prisustvo naoružanih ljudi, da oni neće ostati ravnodušni i da će doći do sukoba. General DZ i general Mezonev osmislili su plan prema kojem bismo mi u to selo poslali veoma veliki broj verifikatora u vozilima sa dobrim komunikacijskim vezama. Isto tako, tim Mezoneva je ranije razgovarao sa OVK, kako bi oni osigurali da ne bude naoružanih pripadnika OVK u selu, koji bi mogli nauditi sudiji Marinković na bilo koji način. Mi smo dobili njihova uveravanja da se sudiji Marinković ništa neće dogoditi. Međutim, da bismo to osigurali odlučili smo, takođe, okružiti sudiju Marinković našim verifikatorima, da joj damo gotovo neku vrstu živog štita. Složili smo se da se sastanemo sa sudijom Marin-

ković i lokalnom policijom u Štimlju. Razgovori su trajali više sati tokom celog jutra. Ja sam bio prisutan sve vreme. Razgovor se uglavnom vodio oko toga da ona ne bi trebalo da ide u selo sa policijom. I uveravanja koja je general DZ dao bila su da bi se to moglo tako izvesti. Međutim, jedini uslov koji je spomenut u tom razgovoru i to više puta je bio da, ukoliko sudija u bilo kojem trenutku odluči da uđe u selo uz oružanu pratnju, da nama treba barem 10 minuta vremena kako bismo mogli izvući naše ljude, jer su oni bili nenaoružani, i nismo hteli da oni poginu u unakrsnoj vatri. Sudija je to primila na znanje, ali nije rekla bilo da se slaže, bilo da se ne slaže. I kako je sastanak tekao, negde pri kraju sastanka, ona je odjednom objavila da je pre 10 minuta naredila da trupe uđu u selo i osiguraju selo. Tog trenutka, ja sam odmah izašao iz sobe i radio vezom sam pozvao Mezoneva i rekao sam mu tek nekoliko reči. Rekao sam: "Mezonev, ovo je CZ, odmah se izvuci iz sela." Njemu je trebalo 10 minuta da se izvuče iz sela, ali je u stvari imao manje vremena i nije bilo izvesno da li će verifikatori uspeti izaći na vreme. Nekoliko verifikatora bilo je blokirano u selu, došlo je do sukoba i mi smo imali sreće da među nama nije bilo gubitaka. Važna stvar u vezi sa ovim incidentom koju treba reći jeste to da je general DZ, u nekoliko navrata, naglasio sudiji Marinković da, ako se bilo šta dogodi našim verifikatorima zbog njenih nepromišljenih poteza, da će on definitivno njeno ime proslediti u Hag Međunarodnom krivičnom sudu, kao ime osobe koja je počinila ratni zločin time što je nepotrebno dovela u opasnost živote verifikatora.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li sam vas dobro shvatio, da li je kao rezultat pokreta MUP-a došlo do oružanog sukoba?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ona je išla prema selu i ušla je u selo, bilo je pucnjave i zatim se povukla sa svojim ljudima, zato jer očigledno nije bila spremna da bude usred bitke, iako je ona putovala u oklopnom vozilu.

TUŽILAC RAJNEFELD: Pre nego što pređemo na sledeću temu, budući da je ovaj svedok koristio naše vodiče za prepoznavanje,

možda bi shodno tome trebalo dati brojeve dokaznim predmetima. Ovo vozilo bi onda postalo 17A.

SUDIJA MEJ: Zašto?

TUŽILAC RAJNEFELD: Ne?

SUDIJA MEJ: Ne. Mi imamo brojeve.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dobro. Idemo onda dalje. Negde pred kraj marta KVM je napustila Kosovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Zašto?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Zato jer su stvari došle dotle da mi tamo nismo više mogli biti ni sigurni, ni efektivni. Na primer, više nismo imali pristup ničem značajnom, što znači, nismo mogli uticati ni na šta, zato što nam je kretanje bilo ograničeno po celom Kosovu. Bio nam je onemogućen odlazak bilo gde u blizini pogranične zone unutar nove proširene pogranične zone. Naši verifikatori su naišli na neprijateljski stav i MUP-a i Vojske Jugoslavije. Kao što sam rekao u nekoliko navrata, naši verifikatori su teško premlaćeni, upućivane su im pretnje, u nekim slučajevima na njih je i pucano. Dakle, nismo mogli verifikovati, nismo se mogli kretati, verifikatori su bili u opasnosti da izgube život ili da budu ranjeni i, kratko rečeno, naš je posao došao do kraja. Mi u tom trenutku više ništa nismo mogli verifikovati, a to je bila osnovna svrha naše misije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, donesena je i sprovedena odluka da napustite Kosovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Mislim da smo i ranije, otprilike mesec dana ranije rekli da, ukoliko se situacija ne popravi i ukoliko se nastavi sa koncentracijom trupa, da ćemo mi morati razmotriti pitanje našeg odlaska, zato što više nećemo moći da vršimo našu funkciju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ja ću se vratiti na ovu opštu temu pri kraju vašeg svedočenja, a sada bih želeo da pređemo na jednu drugu temu. Kada je KVM otprilike napustila Kosovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: 23. marta 1999. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislite fizički napustila Kosovo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, mi smo formirali jedan dugi konvoj svih naših vozila i uz podršku srpske Komisije za saradnju i policije uspeali smo vrlo brzo da izađemo sa Kosova, odnosno da vrlo brzo pređemo granicu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li se vi lično ikada kasnije vratili na Kosovo pred kraj sukoba?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Vratio sam se na Kosovo prvog dana kada su NATO snage ušle na Kosovo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je bilo 13. juna?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, 13. juna 1999. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta ste učinili, šta ste uradili, gde ste otišli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa u tom trenutku bio sam ponovo britanski oficir u NATO-paktu u jednoj nemačkoj bazi. Dodeljen sam štabu generala Džeksona (Jackson) i bio sam u njegovoj komandi zajedno sa generalom DZ. Došao sam u Prištinu i drugog dana po mom dolasku u Prištinu otišao sam u staru komandu MUP-a, gde smo DZ i ja osnovali našu privremenu kancelariju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li, za vreme vašeg boravka tamo, videli da bilo ko u MUP-u nešto radi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Naravno, u tom području bilo je dosta štete zato jer je iza administrativne zgrade MUP-a

bila i operativna zgrada MUP-a koja je nekoliko puta bila direktno pogođena. Tamo je bio i komunikacijski centar. Prema tome, i sama upravna zgrada bila je u velikoj meri oštećena. Mi smo, po našem dolasku videli zaposlene u toj zgradi, u MUP-u, i policajce i civile koji rade u MUP-u kako uklanjaju ogromne količine dokumenata. Odnosili su ih u kamione i odvozili. Međutim, još jedna stvar koja je bila veoma očigledna je to da su na jednom otvorenom prostoru u sklopu tih zgrada zapalili jednu veliku lomaču. Izgledalo je da se radi o jednoj hrpi dokumenata, veličine možda velikog kamiona i to je gorelo već neko vreme. Dim je prošao kroz celu zgradu i okolo su leteli komadi papira. Drugog dana sam ja otišao tamo u pokušaju da ustanovim šta su ti dokumenti i pokupio sam iz raznih delova te hrpe po nekoliko dokumenata. Otkrio sam da su to zahtevi za putne naloge, lična dokumenta, zahtevi za izdavanje pasoša, dakle, činilo se da spaljuju uglavnom dokumente koji se tiču identifikacija. To su bili uglavnom dokumenti koji imaju veze sa ličnim dokumentima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li videli koja su imena bila na tim dokumentima?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Sva imena koja sam video bila su albanska.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako sam dobro shvatio, vi ste i fotografisali tu hrpu dokumenata?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li to imate pri ruci?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Bojim se da, kada sam se selio u Bugarsku, da sam mnogo toga ostavio u jednom skladištu, tako da to nemam kod sebe.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste da je veličina te hrpe dokumenata bila otprilike veličina jednog većeg kamiona?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Ta je hrpa gorela nekoliko dana, mislim čak skoro nedelju dana.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim da ste ranije spomenuli da su Lukić i neki drugi ljudi na stadionu imali svoj štab u Prištini. Rekao sam vam tada da ćemo se još vratiti na jednu kartu. Molim da se svedoku pokaže. Da li je to dokazni predmet 61? Ne. U stvari, ja mislim na atlas Kosova i bojim se da nisam zapisao broj tog predmeta? 83?

sekretar: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam. Ako može biti pokazan dokazni predmet 38 i to njegove stranice 19 i 20. Gospodine, da li prepoznajete na stranicama 19 i 20 kartu centra Prištine? Da li na toj karti, da li prvo prepoznajete tu mapu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da razjasnimo nekoliko stvari. Prvo, recite nam gde se na ovoj mapi nalazi stadion?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je ovalna lokacija ovde.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Za potrebe zapisnika, vi na stranici 19 pokazujete jedan ovalni oblik sa brojem 108, da li je to tačno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste nam, čini mi se, ranije rekli da se glavni štab nalazio u zgradi do stadiona?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Glavni administrativni štab MUP-a bio je u ovoj zgradi ovde. To su brojevi 79 i 77 na ovoj karti, a odmah iza toga, ono što se ovde vidi kao broj 77 je zgrada koja se tamo nalazi. Bio sam nedavno na Kosovu i znam da neko jeste u toj zgradi, međutim ova zgrada između zgrade 77 i stadiona, ova pravo je zgrada u kojoj se nalazio operativni štab MUP-a i ta je zgrada u nekoliko navrata pogođena i više nije pogodna za stanovanje.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate gde se nalazila kancelarija generala Lukića i Mijatovića?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. I Lukić i Mijatović imali su kancelarije u ovoj zgradi, koja je postavljena baš iza, vertikalno na broju 77. A do tog mesta nalazio se jedan veliki toranj, komunikacijski centar koji im je omogućavao da komuniciraju sa Kosovom i šire.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A 108 je mesto na kome su sletali helikopeteri?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mesto gde ste videli da gore dokumenti, da li se i to mesto vidi na ovoj mapi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je verovatno ovde gde piše broj 79 i mali trougao na broju 79.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste da se radilo o otvorenom prostoru ali okruženom zgradama, nekoj vrsti unutrašnjeg dvorišta.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Naravno, vi nemate te fotografije, gomile dokumenata koji gore sada pri sebi. Ukoliko u nekom trenutku uspete da dobijete te fotografije ponovo, da li biste ih mogli proslediti ovome Sudu?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Svakako.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Nedugo nakon povlačenja KVM sa Kosova, jeste li vi otišli na granični prelaz ka Makedoniji po imenu Đeneral Janković (Hani i Elezit)?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je, čini mi se, blizu makedonskog grada Blace? Kada je to bilo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nakon što smo otišli sa Koso-

va, ja bih se vraćao do tog pograničnog prelaza. Pogotovo u vreme kada je bilo nagoveštaja da izbeglice tu prelaze granicu i da prelaze preko minskih polja. Neki su dolazili i putem i pokušavali da pređu kroz glavni granični prelaz.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li razgovarali sa nekim od ljudi koje ste zatekli u tom području?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, naročito jednom prilikom, ne sećam se tačno koji je to bio datum, ali to je bilo onog dana kada smo prvi put videli ljude kako hodaju niz železničku prugu. Izgledalo je to kao jedna kolona dugačka jedan ili dva kilometra. To su bili ljudi u kaputima koji su nosili kofere, i to me je posetilo na neki način na scene holokausta. Otišao sam na to polje gde su oni pristizali. Prišao sam im da saznam šta im se desilo i zašto su oni pešačili duž pruge. Rekli su mi da je neko iz policije u Prištini išao okolo i govorio ljudima da uzmu sve to što mogu da ponesu sa sobom i da odu na železničku stanicu, zato što idu na put. Kad su stigli na železničku stanicu, većini od njih, pošto je vladao haos, većini su uzete lične isprave. Tu priču mi je ispričalo mnogo ljudi, mnogo puta tu u polju kod Blaca. Pitao sam ih u čemu je svrha da vas šalju ovde bez isprava. A oni su rekli: "Zato što nikad ne treba da se vratimo na Kosovo. Ovim treba da se osigura da ne postoje nikakvi tragovi da smo mi ikada bili stanovnici Prištine i Kosova."

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jesu li vam rekli, da li su dobrovoljno otišli iz Prištine?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, rekli su mi zašto su otišli. Otišli su zato što su ih uz pretnju oružja naterali da idu niz prugu, ili su pod pretnjom oružja ubačeni u vagone, a nisu im rekli kuda idu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A gde su na kraju stigli ti ljudi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: U roku od prva tri dana ljudi koji su stizali vozovima, a to je bilo 20.000 do 25.000 ljudi, bili su na polju odmah pored granice. To je bio prostor, nešto kao ničija

zemlja. Prvi dan je bio lep, sunčan dan i oni su sedeli unaokolo. Ali već trećeg dana ljudi su počeli da umiru od bolesti, od hladnoće, a počela je da pada kiša. Tada se polje pretvorilo u jedan predeo od živog blata. Neki od ljudi pokušavali su da odluče kako na najbolji način da se izборе sa tom situacijom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ih je voz doveo do granice?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, koliko sam ja čuo od izbeglica, a oni su to svakako bili, voz se zaustavio nekoliko kilometara pre granice. Tako da su oni prugom morali da pešače da bi stigli do granice.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste rekli da procenjujete da je tu bilo negde oko 25.000 ljudi.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kolika je bila veličina i vrsta prostora gde su oni bili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Radilo se o jednom prostoru veličine možda dva fudbalska terena. Ljudi su bili nagurani, nije bilo prostora između ljudi, možda je jedva moglo da se sedne. Bilo je teško leći, nije bilo vode, nije bilo sanitarija, ničega.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste u početku, kao očevidac događaja, fotografisali to što se dešavalo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ja sam napravio nekoliko fotografija na tom polju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Nakon što ste fotografisali ljude, da li se njihov broj povećao?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, znatno.

TUŽILAC RAJNEFELD: Želim da vam pokažem fotografiju K021-8722. Ne znam da li ste vi dobili kopiju ove fotografije ranije.

sekretar: Ovo je dokazni predmet broj 97.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, vi ste u Sud doneli jednu fotografiju koju smo mi uvećali. Da li je ovo kopija te fotografije koju ste vi napravili?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta je prikazano na ovoj fotografiji? Da li je to ta poljana gde se nalaze izbeglice koje ste na početku videli?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ovo je još uvek na samom početku, zato što se polje nije pretvorilo u more blata i prljavštine. Tako da je ovo verovatno snimljeno za vreme tih prvih 36 sati. Verovatno se radi o kraju tog prvog dana.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li vi onda tvrdite da su se posle toga brojke izbeglica znatno povećale?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, kasnije se na ovoj slici ništa ne bi moglo videti, izuzev tela, samo ljudi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I po vašoj proceni ukupan broj je bio oko 25.000?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, u toku prvih nekoliko dana radilo se o broju od 25.000 ljudi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mi imamo sada još jedan dodatni sažetak svedočenja ovog svedoka. Ja ću tokom ispitivanja zamoliti Sud da vrlo kratko pređemo na privatnu sednicu kako bih postavio jedno ili dva pitanja, a onda ćemo se ponovo vratiti na javnu sednicu. Gospodine, vi ste nam ranije rekli nešto o odlasku KVM sa Kosova, i takođe ste nam rekli da ste se gotovo svakodnevno sastajali sa Komisijom SRJ za saradnju sa OEBS-om. Da li je u određenom trenutku došlo do sastanka sa tom Komisijom na kome se razgovaralo o odlasku koji predstoji KVM?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada su otprilike obavljani ti razgovori?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tokom nekoliko poslednjih nedelja, verovatno tokom nekoliko poslednjih dana našeg boravka na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I na jednom od tih redovnih sastanaka tema razgovora je bio odlazak KVM?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, svakako.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na kraju tog sastanka, da li se nešto desilo što je vama bilo od posebnog značaja?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ja sam dobio neke informacije koje su za mene bile veoma iznenađujuće.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Bez otkrivanja imena osobe koja vam je dala te informacije, da li možete da nam kažete kako je došlo do toga da ste vi dobili te dodatne informacije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Na kraju jednog od naših sastanaka, kada je većina članova koja je učestvovala na sastanci ma otišla, ja i moj prevodilac smo se sastali sa jednim funkcionerom, i on je stavio mapu na sto i počeo da nam govori tačno koje su buduće opcije bile predviđene za Kosovo.

TUŽILAC RAJNEFELD: Možemo li sada nakratko da pređemo na zatvorenu sednicu?

SUDIJA MEJ: U redu.

(zatvorena sednica)

TUŽILAC RAJNEFELD: Da li smo na otvorenoj sednici?

sekretar: Ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Samo sam čekao da se to objavi. Hvala vam. Vi kažete da je stariji zvaničnik raširio mapu, da li je to

tačno? I da li su tokom tog događaja vođeni razgovori o tome, kakav je bio plan?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da. Zvaničnik je raširio mapu na stolu ispred mene, i bez ikakvog uvodnika, rekao mi je tačno kakav će se plan preduzeti za obračun sa OVK.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada ću vam pokazati kopiju mape koja je prethodno na ovim saslušanjima prihvaćena kao dokazni predmet 61. To je samo mapa Kosova. I ja ću vam dodati zeleni flomaster i zamoliti vas ako možete na njoj da označite šta vam je bilo rečeno, tako da ćemo taj označeni deo imati kao dokazni predmet. Ako to može biti učinjeno, sa dozvolom Suda, ja ću vam takođe obezbediti zeleni flomaster. Ovo je, časní Sude, mapa Kosova u boji.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ono što treba da zapamtimo je, da je do ovog vremena, vremena kada smo mi napustili Kosovo, već postojao veliki broj pripadnika Vojske Jugoslavije i MUP-a koji su bili unaokolo raspoređeni na strateškim lokacijama oko Kosova. Tako ono što ću opisati ne uključuje potragu. To zapravo uključuje unapred određenu strategiju kroz niz geografskih tačaka.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da. I ono što ja od vas želim jeste da što je približnije moguće odredite ono što vam je taj stariji zvaničnik rekao i šta vam je on opisao.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: On je stajao ispred mene i na mapi mi je pokazao šta će uraditi, i rekao je: "U suštini, nastavićemo operaciju iz Vučitrna i potisnuti OVK prema Glogovcu (Glogovc). U Glogovcu se nalazi vrlo jaka snaga", tu su bili T72 i T84, "a onda ćemo ih presresti tamo kod Glogovca." Drugi deo aktivnosti srpskih snaga koje su bile stacionirane oko Podujeva, koje će potisnuti snage komandanta Remija prema Vučitrnu preko brda, gde se u blizini nalazio jedan veliki garnizon u Kosovskoj Mitrovici. Tu ćemo ih preseći i eliminisati. Očistićemo čitavu oblast od pripadnika OVK. Onda ćemo sići dole prema Štimlju i Suvoj Reci (Suhareke), gde je takođe OVK bila aktivna na jednom širokom terenu. Do tada je otpor OVK kod Kačanika već savladan pre

nego što smo mi otišli. Znači, to nije bila oblast od važnosti. Najveće koncentracije OVK su bile u ovom delu zemlje, tako da preko Suve Reke, preko planinskih prolaza prema Prizrenu biće očišćeni svi džepovi. U Prizrenu je takođe bio jedan veliki garnizon, pojačani garnizon koji će moći da se bori sa ostacima OVK. Onda bi se nastavilo prema Đakovici (Djakove). Operacija bi se izvršavala sa obe strane i eliminisala bi se OVK prema Orahovcu (Rrahovec) koji je bio problematično područje. Išlo bi se dalje ka Dečanima. Onda bi jedan deo istočno od Dečana išao prema Jablanici, gde se nalazio štab jednog od najozbiljnijih komandanata OVK, Ramuša, i na kraju bi se operacija završila u Peći. Tako bi se zaokružila operacija eliminacije svih ozbiljnih žarišta i glavnih grupacija OVK.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Razumem. A koji je komentar bio u pogledu načina na koji će oni to izvršiti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tu se isključivo radilo o totalnoj i trajnoj eliminaciji OVK.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je on u bilo kom trenutku rekao još nešto?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Jeste. I sa obe stvari me je iznenadio, iako je taj plan izgledao veoma jednostavno, on je zahtevao mnogo planiranja, koordinacije i personala. To nije bilo nešto što se može započeti sutra ujutro, tek tako. To je zahtevalo nedelje, ako ne i mesece koordiniranog planiranja. Ali druga stvar koju mi je on rekao, a ja se sećam tačno reči koje je upotrebio. Rekao mi je: "I kada budemo završili sa OVK, zauvek ćemo ukloniti sve Albance sa teritorije Kosova."

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I kad vam je taj visoki zvaničnik rekao o tome kako će se izvesti taj plan, da li ste vi razumeli da se radi isključivo o operaciji Vojske Jugoslavije ili još nekih snaga?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, nijedna od tih operacija na tom nivou nije mogla da bude izvedena samo od strane Vojske Jugoslavije. Tu su trebale da učestvuju i Vojska Jugoslavije, zatim koordinirane snage MUP-a, specijalnih snaga i paravojske. Znači

radilo se o kombinovanoj akciji. Takođe mi je na kraju rekao nešto što me je potpuno zbunilo. Rekao mi je: "Mi samo radimo svoj posao. Spasavamo vas i NATO da vi ne rešavate taj problem, zato što, ako mi ne rešimo problem sa OVK i Albancima, vi ćete to morati da uradite kad-tad u budućnosti".

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, da li je sada prikladan trenutak za pauzu?

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Sad idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala, časni Sude. Imam još samo jedno pitanje. Međutim, pre toga bih želeo da znam da li je geografskoj karti koju je svedok obeležio dat dokazni broj.

sekretar: Dokazni predmet 61A.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Gospodine, kad smo razgovarali o uniformama vi ste čini mi se upotrebili reč "istkan", budući da ne poznajem dobro vojnu terminologiju, zanima me šta ste time mislili. Da li je to neki maskirni predložak, mrežica ili tako nešto?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, maskirna uniforma koja se obično naziva i borbenom uniformom. Radi se ovde o prsluku koji nosite i koji sadrži lekove, municiju, vodu i slične stvari. Prema tome, to omogućava vojniku da nosi više opreme sa sobom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, kada smo govorili o vojnicima MUP-a koji su imali plavu uniformu i zeleni prsluk. Vi ste zapravo mislili na taj prsluk kad ste govorili o tkanju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ovo su bila pitanja koja sam imao za ovog svedoka, časni Sude. Pre nego što gospodin Milošević započne svoje unakrsno ispitivanje, pitam se da li bi Sud možda njemu želeo da dâ instrukcije da poštuje temu koja je bila spomenuta na zatvorenoj sednici. Želeo bih da on shvati da je namera da se ime spomenuto na zatvorenoj sednici zadrži u tajnosti. Bilo bi mi drago ukoliko bi Sud to mogao kontrolisati.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, čuli ste ovo što je rekao zastupnik Tužilaštva, a Sud se tome pridružuje. To ime treba zadržati u tajnosti. Vi, naravno, možete postavljati pitanja o svemu drugome, ukoliko želite pitati nešto o tom imenu moramo prvo preći na zatvorenu sednicu. Izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste u KVM radili na poslovima verifikacije naoružanja?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je bio jedan od mojih poslova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koji su sve bili vaši drugi poslovi koje ste radili pored aktivnosti verifikacije naoružanja; za šta ste još bili zaduženi, za kakve druge aktivnosti?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Nije se radilo samo o verifikaciji naoružanja, nego o verifikaciji vojnih aktivnosti i vojnog personala na Kosovu. Ja sam takođe bio zadužen da pomažem pri obuci novih verifikatora, kada su dolazili u naš centar u Brezovici. Moj glavni posao bio je da budem oficir za vezu sa srpskom Komisijom za saradnju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste u svojoj izjavi naveli da ste bili obaveštajni oficir engleske vojske?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja nikada nisam nešto tako rekao, mislim da je zastupnik Tužilaštva rekao da sam ja vojni ataše. Prvo sam bio vojni ataše u Poljskoj, sada sam vojni ataše u Bugarskoj. Ne znam kakve to veze ime sa obaveštajnim radom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo, u četvrtom paragrafu vaše izjave piše: "Moja vojna karijera uglavnom se odnosila na rad na sistemima za obuku, podršku i obaveštajnu delatnost." Bili ste britanski vojni ataše u Poljskoj, dakle, u skladu sa svojom profesijom. Da li vi tvrdite da taj vaš posao kako kažete za obuku, podršku i obaveštajnu delatnost, nema veze sa obaveštajnom delatnošću?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To zavisi od toga kako definišete obaveštajni rad. Ja kao ataše imam zadatak, odnosno jedan od mojih zadataka jeste da prikupljam informacije. To je posao svakog diplomate u svakoj ambasadi da prikuplja informacije o zemlji i da ih analizira i da izveštava. Međutim, u svakom slučaju moj posao nije bio, ukoliko je to ono na čemu vi insistirate, da sam ja upravljao nekom mrežom agenata ili da sam bilo šta radio tajno, prikupljao obaveštajne podatke. Sve što sam radio do sada radio sam javno. Uvek se mora razlikovati da postoje različite vrste obaveštajnog rada, i ovo je uobičajeni nesporazum između onoga što su bili NATO i Varšavski pakt, da su obaveštajni oficiri neka vrsta kontraobaveštajaca, neka vrsta tajnih agenata. To nije imalo nikakve veze sa mnom. U mom slučaju obaveštajni rad značio je jednostavno prikupljanje informacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to je upravo što rade obaveštajni oficiri, ali ja nisam stavio težište na dužnost vojnog atašea, nego na onaj prvi deo rečenice u kojoj kažete za obuku i obaveštajnu delatnost. Dakle, obaveštajna delatnost je vaša struka.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: To je područje kojim sam se ja bavio, međutim, glavni deo mog rada odnosio se na obuku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Maločas ste spomenuli, kad ste objašnjavali obim vaših aktivnosti da ste radili i na obučavanju

novopristiglih verifikatora, a s obzirom da se vaša struka, kako ste napisali ovde ovo što sam citirao, odnosila na obuku i obaveštajnu delatnost, da li ste vi verifikatore obučavali u vezi sa njihovom obaveštajnom delatnošću?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sam verifikatore obučavao u aktivnostima prikupljanja informacija i posmatranja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to je, koliko ja razumem, drugim rečima obaveštajni rad. Da ili ne?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mi tamo nismo bili obaveštajci. Mi smo tamo bili da sprovedemo naš mandat verifikatora. Jedini način na koji možete nešto verifikovati jeste da izađete na teren i da prikupljate informacije. Ja to ne bih nazvao obaveštajnim radom. To je jednostavno prikupljanje informacija i posmatranje. To je nešto što su UN od nas zatražile da mi obavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: S obzirom da kažete da se vaša vojna karijera uglavnom odnosila na ova pitanja obuke i obaveštajne delatnosti, da li vi sebe smatrate stručnjakom za obaveštajnu delatnost?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sebe ne smatram stručnjakom za obaveštajnu delatnost, budući da sam veći deo života proveo obučavajući ljude. Na primer, bio sam zadužen za izgradnju, za organizaciju vojne obuke Prve oklopne divizije u Nemačkoj, dve i po godine, to je bilo ono što sam radio neposredno pre nego što sam došao na Kosovo. To nije imalo nikakve veze sa obaveštajnim radom niti sa prikupljanjem informacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja samo utvrđujem šta je vaša struka na osnovu ovoga što ste vi napisali. Ali da pređemo na sledeće pitanje. Da li vam je poznato koliko je pripadnika KVM poticalo iz obaveštajnih službi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vam poznati uslovi za prijem u sastav KVM?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Koliko sam ja to shvatio, procedura je bila sledeća. Od zemalja članica zatraženo je da nominuju osoblje. Kad je reč o meni lično, ja sam u Nemačkoj primio poruku u kojoj mi je postavljeno pitanje da li je bilo ko od potpu-kovnika voljan da ode na Kosovo da radi kao verifikator. Ja sam tada bio aktivni oficir kao što sam i sada, i nije mi bilo poznato da su postavljani posebni uslovi oko toga ko može biti verifikator. Ja vam jedino mogu reći da prikupljanje velikog broja ljudi koji mogu biti poslani u neprijateljsku okolinu i tamo izvršiti verifikaciju, a bez nekih prethodnih priprema i bez nekih posebnih sredstava, to se po mom mišljenju može učiniti samo ukoliko okupite vojnike ili bivše vojnike jer ti su ljudi obučeni da prežive u teškim uslovima. U takvu situaciju ne možete poslati obične civile, jer se oni verovatno na samom početku jednostavno ne bi mogli nositi sa svim tim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato po kojim kriterijumima je vršen odabir personala za Verifikacionu misiju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ono što je meni poznato je to da je svaka zemlja nominovala svoje osoblje i priložila kratki opis obuke, iskustva i kvalifikacija tih ljudi. To je onda poslato u Beč u sedište OEBS-a, i OEBS je onda imenovao komisije koje su postavile ljude na odgovarajuće položaje, onda kad oni dođu na Kosovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam razumeo iz ovog što kažete da ste se vi dobrovoljno prijavili za rad u verifikacionoj misiji. Koji su bili vaši motivi da se prijavite za rad?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Pa bilo je tu nekoliko motiva. Bio sam zaprepašćen onim što se događalo na Kosovu. Smatrao sam da moje iskustvo i poznavanje možda ne južnog Balkana ali Istočne Evrope, jer sam ja nekoliko godina radio u Poljskoj, smatrao sam da bi mi to što razumem i govorim poljski omogućilo da možda razumem pomalo i srpski. Isto tako smatrao sam da bi mi moje široko obrazovanje omogućilo da radim u takvoj misiji. Isto tako smatrao sam da je to nešto što sam zaista žarko želeo da ura-

dim. Ne samo da pomognem ljudima na Kosovu, nego da budem i deo te misije koja je pokušavala da reši te probleme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da li su i ostali članovi Verifikacione misije bili dobrovoljci, vaše kolege i ostali članovi?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Sve što vam mogu reći sa sigurnošću jeste da, koliko sam ja shvatio, svi su se ti ljudi dobrovoljno javili. Bilo je mnogo više dobrovoljaca nego onih koji su na kraju prihvaćeni za taj posao. Prema tome, oni koji su odabirali ljude prema nekim kriterijumima, ja ne mogu reći kako su to oni radili i kako su oni od nekoliko stotina britanskih imena odbrali nekih 115 Britanaca koji su na kraju otišli. Tako da ne mogu da vam tačno kažem kako je tekao proces selekcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, selekcija se vršila iz zbira imena koji su se dobrovoljno prijavili, ako sam vas dobro razumeo. Da li je tako?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Juče je u svom svedočenju vaš šef general Drevjenkijevič rekao da je vojni sastav misije bio uslovljen činjenicom da civilima ne može da se naredi da postanu članovi misije, a vojnicima može da se naredi. Pa pošto vojnicima može da se naredi, onda je vojnicima naređeno da budu članovi misije. Kako to da vaš šef daje jedno objašnjenje o tome da ste po naredbi otišli, a vi dajete drugo objašnjenje, da ste otišli svi kao dobrovoljci?

SUDIJA MEJ: Čak i da je to nešto različito, nije na ovom svedoku da na to odgovori. Vi možete dati komentar ako želite.

SVEDOK CAGLINSKI: Časni Sude, ja jedino mogu reći da ne znam šta je general DZ mislio kad je to rekao.

SUDIJA MEJ: Pa da, upravo sam na to i mislio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali je nesumnjivo da je Dre-
vjenkijević juče rekao da su članovi misije...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, nema smisla dalje ovo razrađivati. Svedok je
rekao što je imao da kaže. Ne možete od njega tražiti da komenta-
riše nešto što je rekao neko drugi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja onda želim da vam ukažem na potpu-
nu razliku u objašnjenju dva bliska saradnika.

SUDIJA MEJ: Da, da, ali ovo nije pogodan trenutak da nam uka-
žete na razliku. Vi ćete dobiti priliku da to učinite kad za to dođe
vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovih kontradikcija ima i suvi-
še mnogo da bi bilo kakvo vreme bilo dovoljno. Ko je u OEBS-u
ili KVM bio taj koji je odlučivao ko će biti primljen, a ko ne? Ko je
odlučivao?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja mogu govoriti samo za Bri-
tance. Kad je reč o Britancima, to je rađeno na dva nivoa. Kao što
sam već rekao, bilo je nekoliko stotina dobrovoljaca za tu misiju.
Ta su imena kroz britansko Ministarstvo spoljnih poslova prosle-
đena OEBS-u, i konačnu selekciju izvršio je OEBS. Isto tako vreme
njihovog dolaska na Kosovo utvrdio je OEBS u Beču.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli u izjavi da, kad ste
se dobrovoljno prijavili a zatim bili primljeni u roku od nekoliko
dana, da ste započeli obuku za taj zadatak. Koliko je trajala ta obu-
ka i gde se odvijala ta obuka?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Imali smo dve obuke. Jednu
u Velikoj Britaniji, a mislim da je većina zemalja imala istu takvu
obuku i ja ću vam to rado opisati. Zatim kada sam stigao na Koso-
vo, u Brezovicu, imali smo još dva do tri dana obuke u našem
centru za obuku u Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je bila sadržina te obuke?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: U Velikoj Britaniji postoje dva glavna dela obuke. Jedna je bila raspoznavanje mina. Znači kako da se raspoznaju mine; šta se uradi ako se uđe u minsko polje, ako se zaglavite u minskom polju šta da radite, kako da izađete iz minskog polja; kako da prepoznate vrste mina, posebno nagaznih mina, koje iz ličnog iskustva boraveći na drugim delovima Balkana mogu biti najopasnije za naše osoblje. Znači to je bila naša obuka. Drugo, takođe, imali smo puno obuka iz prve pomoći, šta uraditi kada je neko ranjen, kako pružiti hitnu lekarsku pomoć bilo kome na koga naiđete; možda je to vaš partner, policajac, borac OVK. Znači, da znate šta da uradite da bi se nekome spasao život. Pored toga, imali smo predavanja iz istorije, ljudi su dolazili da nas poduče o situaciji na Balkanu, situaciji na Kosovu, znači imali smo predavanja iz istorije i iz trenutne situacije. Smatrao sam da su trenutna predavanja iz istorije jako važna jer su nam objašnjavali to što se desilo i zašto se desilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste po stupanju u KVM misiju vi kao engleski oficir i dalje bili formalno pod komandom vaše vojske?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja sam još uvek bio oficir u službi britanske vojske i plaćala me britanska vojska. Međutim, kada britanska vojska pošalje nekoga, recimo osoblje u jednu određenu misiju, bilo kakvu misiju UN, ili u ovom slučaju OEBS-a, onda smo mi pod komandom i kontrolom te misije. Tako da ja nisam raportirao nikome u Velikoj Britaniji. Moj neposredni nadređeni je bio general DZ, zato što sam ja bio u operativnoj sekciji te misije, a on je bio direktor operacija. Tako da sam ja bio odgovoran njemu a ne britanskoj vojsci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste imali bilo kakvo naređenje od britanske vojske za vreme vršenja te vaše misije?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne sećam se nijedne prilike da mi je bilo ko iz britanske vojske izdao bilo koje naređenje. Nare-

đenja sam primao od načelnika misije, od ambasadora Vokera, ili od pomoćnika ili generala DZ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, mogu da razumem da vi za vreme cele misije niste imali nikakve kontakte sa vašom britanskom komandom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Tokom svog vremena na Kosovu nisam imao direktne kontakte sa britanskom komandom, tu ste potpuno u pravu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je na višem nivou od vašeg neko slao vaše informacije vašoj britanskoj komandi? Da li to znate?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da, kada se radi o bilo kakvoj međunarodnoj misiji, ta misija je sačinjena od grupe raznih zemalja koje treba da izveštavaju svoje zemlje o onome što se dešava sa njihovim vojnicima. Bilo bi pogrešno rasporediti snage iz Britanije, a da se ne obaveštava britansko Ministarstvo odbrane, Ministarstvo inostranih poslova, ili premijer, ako recimo dolazi do poteškoća, do toga da je neko povređen, ili ako imamo problema u tome što radimo. Tako da svaka pojedina zemlja unutar misije jeste imala vezu sa svojom zemljom i izveštavala ih je o onome šta se dešavalo. Kao što bi general DZ rekao, izveštavali su zemlje o svojim aktivnostima, šta se dešava sa njihovim dečacima i devojkama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ste bili član misije OEBS-a. Zar nije logično da se izveštava centrala OEBS-a, pogotovu s obzirom da je ovo naglašeno bila civilna misija, i tako piše u sporazumu sa Jugoslavijom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, kao što sam rekao, izveštavali smo Forin ofis (Foreign office). OEBS u stvari nije interesovala gomila trivijalnih pojedinosti koje smo im mi slali. Recimo tražili smo razne delove opreme kako bi britanski kontingent OEBS-a mogao da funkcioniše. Mi jesmo svake večeri, to jest general DZ je svake večeri slao izveštaj OEBS-u o tome šta se svakodnevno deša-

va. Ali kao što sam rekao, OEBS nije bio zainteresovan za gomilu pojedinosti koje su deo svake misije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomenuli ste Donu Felan (Donna Phelan) kojoj ste pomagali jedno vreme. Da li je Dona Felan bila vojno ili civilno lice?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Dona Felan je bila civil koja je radila, mislim da je, kada je priključena OEBS-u, ona je u stvari radila za CFE na kontroli oružja pri OEBS-u i UN. Dakle, ona je bila stručnjak. Ona je prvobitno došla iz Stejt dipartmenta (State Department) u Americi da radi na verifikaciji oružja. Ja sam radio sa Donom, zato što je ona znala veoma mnogo procedura u vezi s verifikacijom oružja i trupa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada je ona otišla, ja nisam dobro razumeo šta ste rekli. Da li sam vas ja dobro razumeo da vi kažete da ste je vi zamenili kada je ona otišla?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, ja sam preuzeo njene funkcije koje su se sastojale u tome da se olakšaju i isplaniraju ne samo akcije verifikacije, već i samo sprovođenje verifikacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste zamenili Donu Felan?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to bi se moglo tako reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovde u izjavi generala Drevjenkijeviča kažu da je Dona Felan otišla u SAD, napustila Verifikacionu misiju, a da je onda njenu funkciju i mesto preuzeo Roland Piter (Roland Peter) iz SAD. Da li je to neka zabuna, ili je možda neka greška u ovom objašnjenju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Moguće da je general DZ prepolovio funkcije Done Felan. Međutim, ja sam taj koji je preuzeo verifikacionu funkciju Done Felan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorili ste o tome da vam nije bilo omogućeno da obidete određene kasarne. Da li vi znate

da u sporazumu koji je napravljen, i koji ste imali i nosili ga u džepu, da nije bilo predviđeno da vi kontrolišete vojsku unutar njenih kasarni?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Iznenaden sam da to od vas čujem, gospodine Miloševiću, zato što u sporazumu stoji da imamo pristup i slobodu kretanja na Kosovu. I prilikom verifikacije, očigledno je da nam je bilo potrebno da imamo pristup i kasarnama. Kako bismo inače mogli znati koliko vi imate oružja, tenkova i ljudstva, ako nam vi ne dozvolite da uđemo u kasarne da bismo to verifikovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vama je veoma dobro poznato da vojska nije angažovana po tom sporazumu sa izuzetkom od tri jedinice, jačine jedne čete.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ako mislite na tri jedinice za koje nam je na kraju bilo dozvoljeno da ih posetimo, a trebalo je mnogo rada da bismo mi obezbedili dozvolu da ih obiđemo. Nedeljama i nedeljama, ako ne i mesecima smo radili na tome, da dobijemo dozvolu da bismo mogli da ih posetimo. Na kraju nam je bilo dozvoljeno da obiđemo te tri jedinice samo jednom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja upravo to hoću da preciziram. Po sporazumu, dakle, Prištinski korpus je bio u kasarnama i na svojoj redovnoj obuci i on nije imao veze sa vašim verifikacijama jer njegove jedinice nisu upotrebljavane osim tri jedinice jačine čete. I po sporazumu one su bile precizno raspoređene na tri lokacije na Kosovu, i to je ono što je rečeno u tom sporazumu. Da li ja mogu da razumem da vi shvatate da se vaša verifikacija odnosila na pozicije ove tri jedinice i vršenje njihovih funkcija?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, kao prvo, jedinice koje su bile u kasarnama jesu bile razmeštene. A kada su bile razmeštene, ipak nam nije bilo dozvoljeno ni da priđemo tim jedinicama. Držali su nas na distanci. Drugo, način na koji je sastavljen ovaj sporazum, očigledno je da, iz ovoga što mi vi sada govorite, otvoren za različita tumačenja. Način na koji smo ga mi tumačili je da smo imali pristup ne samo tim trima četama,

već takođe i pristup kasarnama. Mislim da vam je napisano pismo u kome je izneto kako mi tačno nameravamo da sprovodimo verifikaciju, kojih sve jedinica, i do kog nivoa, a mi na to pismo nikada nismo dobili odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja upravo o tome i govorim. Imali ste te tri čete koje su striktno navedene u sporazumu i njih ste svakako mogli da kontrolišete, i imali ste slobodu kretanja po Kosovu u tom pogledu. Je li to tačno ili ne?

SUDIJA MEJ: Dakle, kako bismo mogli da sledimo ovo, gospodine Miloševiću, na koji deo sporazuma se vi oslanjate, i na koji sporazum?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Sporazum koji govori o tome da se limitira broj policije, da će vojska biti na svojim redovnim dužnostima, osim tri čete. Redovne dužnosti su mirnodopske dužnosti, što znači normalna obuka i ništa drugo. I to je ono što je rečeno u sporazumu, i to je bilo u jednim od onih segmenata koje je juče general Drevjenkijević doneo ovde. On je doneo kopije tih dokumenata u Sud i to možete vrlo lako da nađete jer ja nisam poneo tu ogromnu fasciklu sa sobom danas, jer nisam hteo da je nosim sa sobom.

SUDIJA MEJ: U redu, pitaćemo gospodina Rajnefelda. Ima dva sporazuma. Nije nam jasno na koji se sporazum sada ovo odnosi. Mislim da ima jedan od 16. oktobra i mislim da se taj sporazum naziva "Bernsov sporazum".

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, časni Sude. U tabulatoru tri, i mi imamo dodatne kopije sporazuma od 25. oktobra kome je priložena izjava u kojoj se govori o raznim jedinicama Vojske Jugoslavije. Onda kod tabulatora četiri imamo sporazum od 25. oktobra koji je potpisao Šon Berns. Tako da mislim da se pominje i jedan i drugi sporazum i mislim da je svedok upravo sada dobio na uvid dokazni predmet 94, tabulatore tri i četiri. Ja imam dodatne kopije za gospodina Miloševića ako mu budu potrebne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nije mi potrebna dodatna kopija. Ja znam da su po sporazumu tri čete bile razmeštene i da je to mogao da bude predmet verifikovanja. Dakle, to je nesporno.

SUDIJA MEJ: Pronađimo taj određeni pasus u sporazumu o kome se govori. Pukovniče, možda možete vi da nam pomognete. Spominje se izjava, to je kod nas u tabulatoru tri. U paragrafu pet spominju se tri tima veličine čete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo to. Tri jedinice veličine čete. To je ono što je predviđeno, a predviđen je nivo policije koga se dobro sećam, da je bilo 10.024 policajca od kojih se deo rotirao. To je ono što je misiji povereno da verifikuje.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, na kraju prvog paragrafa se kaže da imamo punu slobodu kretanja. Takođe da imamo pravo da obavljamo slobodne aktivnosti, ali mislim da se ništa tu ne kaže, u paragrafu pet, da su to jedine jedinice koje imamo pravo da obiđemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste imali pravo da obiđete ono što je pisalo u sporazumu i što je bilo na terenu. To je toliko logično.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno, gospodine Miloševiću. Kada se na primer u paragrafu dva kaže da sa tim ciljevima na umu državne vlasti najavljuju sledeće mere, na primer, da teško naoružanje od 12.7 milimetara i teže treba povući sa Kosova i da ga treba vratiti Vojsci Jugoslavije, kako mi u stvari možemo da verifikujemo da je to oružje povučeno, ako ne možemo da obiđemo i da vidimo šta se nalazi u kasarnama? Da se oslonimo samo na ono što nam vi kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Učinićete to tako što ga nećete naći na terenu. Znači, ako je povučeno, onda ga nema na terenu, a šta je u kasarnama, to je stvar Vojske Jugoslavije i Prištinskog korpusa koji je tamo. Dakle, ne znam da li je jasno da vaše pravo nije obuhvatalo pregled kasarni.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, a šta je sa činjenicom da ste vi jedinice iz kasarni rasporedili na vaše lokacije za zimske vežbe, a ipak nam niste dali pristup tim lokacijama?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jedinice širom Jugoslavije su i pre i tada, i posle izvodile svoje redovne vežbe. Kao što znate kao oficir, vežbe se ne mogu izvoditi unutar kruga kasarne, nego se izvode na određenim prostorima predviđenim za vežbe. I to nije bila stvar koja je na bilo kakav način bila dovedena u pitanje. Ali da idemo na dalja pitanja. U svojoj izjavi gde govorite o svojim dužnostima, a koje su inkorporirano organizovanje, planiranje obilazaka i tako dalje, i kažete, a to je na kraju sedmog paragrafa vaše izjave: "Ti obilasci su iziskivali korišćenje raznih vojnih jedinica koje su mi pomagale pri obilasku Vojske Jugoslavije i MUP-a." Tako piše u vašoj izjavi. Sada ja vas pitam koje vojne jedinice su vam pomagale u obilascima Vojske Jugoslavije i MUP-a?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Izvinjavam se, ja ispred sebe nemam svoju izjavu.

SUDIJA MEJ: Molim da se svedoku da kopija izjave.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da li je i sudijama potrebna kopija?

SUDIJA MEJ: Mi imamo jednu. Da li je to izjava svedoka ili je to sažetak?

TUŽILAC RAJNEFELD: Sada se spominje izjava svedoka. Mislim da sudije nemaju kopije izjave.

SUDIJA MEJ: Bolje je da dobijemo izjavu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je izjava, a ne sažetak.

TUŽILAC RAJNEFELD: Paragrafi u izjavi nisu numerisani. To se možda odnosi na paragraf sedam, a sažetak ima numerisane paragrafe, ali izjava nema. To je na prvoj strani. Ja mislim da je izjava na

koju se on poziva na strani dva i to je druga rečenica u poslednjem paragrafu, na njegovom kraju.

SVEDOK CAGLINSKI: Ja ovde očigledno nisam mogao lično da organizujem sve te posete tako da sam onda išao preko Komisije za saradnju i pukovnika Kotura. Odlučili bismo koje smo jedinice hteli da obiđemo i onda smo dobijali njihovu pomoć pri tom obilasku, zato što mi nismo bili u mogućnosti da sami obavimo ovu koordinaciju. Oslanjali smo se na ono što je morala da uradi Vojska Jugoslavije. Znači, ovde se ne govori o nekim spoljnim jedinicama van Kosova niti o bilo kojim drugim jedinicama osim srpskih vojnih jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači ova rečenica ovde, ne znam jeste li je pronašli, gde kaže "da su ti obilasci iziskivali korišćenje raznih vojnih jedinica koje su mi pomagale pri obilasku jedinica Vojske Jugoslavije i MUP-a". Dakle, moje pitanje se odnosi na neke druge jedinice Vojske Jugoslavije koje su vam pomagale? Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, pomagale su nam jedinice jugoslovenske vojske. Na primer, ako bismo išli dole u Mitrovicu, onda bi otišli sa generalom Koturom, i razgovarali sa komandantom, i pokušali tačno da odredimo šta smo hteli da uradimo i šta smo hteli da organizujemo. I na to mislim kada kažem saradnja od drugih vojnih jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ta saradnja bila dobra?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ona je možda bila uspešna u pokušaju da verifikujemo tri borbene jedinice, za koje vi tvrdite da su bile jedine, za koje nam je bilo dozvoljeno da ih obiđemo. To je bila vrlo uspešna poseta. Međutim, druge posete su bile nemoguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi upravo u sledećem paragrafu vaše izjave kažete, to vam je sad lako da pratite jer ste našli ovo mesto, pozivam se na taj deo: "Postojala su tri glavna položaja

Vojske Jugoslavije koje smo želeli da obiđemo i pregovorima smo uspeli da postignemo taj cilj" i tako dalje.

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, imali smo relativno otvoren pristup da jednom prilikom obiđemo svaku od te tri lokacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad smo već na ovoj vašoj izjavi, zbog racionalnog korišćenja vremena možemo da nastavimo dalje, pa već u sledećem paragrafu kažete da ste "u februaru 1999. godine pokušali da obavite verifikaciju MUP-a, odnosno verifikacioni obilazak MUP-a", to jest Ministarstva unutrašnjih poslova, to znači MUP-a da ne bi bilo zabune, znači Ministarstvo policije, "i tada smo poslali 30 do 40 timova na svaki poznati kontrolni punkt". Vi kažete da je to bilo u februaru, mada kažete "otprilike u februaru", ali ja to ne dovodim u pitanje. Obišli ste 27 poznatih položaja, a verifikovali još devet do 10 ili više i kažete da ste potvrdili da MUP krši sporazum u onom delu koji se odnosi na broj kontrolnih punktova koji mu je bio dozvoljen da drži. Vi vrlo dobro znate da u sporazumu koji ste malopre citirali, a takođe ste ga citirali i u svojoj izjavi stoji da MUP može, ako za to postoje opravdani razlozi, da poveća broj svojih patrola. A da li vam je poznato da je u to vreme u februaru, bilo veoma mnogo napada terorista UČK, te da, prema tome, nije bilo sporno da li MUP može da poveća broj patrola na mestima gde je smatrao da je to potrebno iz razloga bezbednosti kontrolnih punktova? Dakle, zašto ste napisali da MUP zato krši sporazum, kad to upravo piše u sporazumu i u skladu je sa vašom izjavom?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Zato jer u sporazumu stoji 27 posmatračkih mesta od kojih će jedna trećina imati osoblje. To znači da je devet kontrolnih punktova moglo imati osoblje, a mi smo u jednom trenutku pronašli 40 punktova sa osobljem.

SUDIJA MEJ: Mislim da je stvar u ovome, da razumevanje ide u pravcu koji kaže da u slučajevima incidenata ili povećanih tenzija policija ima pravo, po obaveštavanju KVM\OEBS, da izvodi patrole u oklopnim vozilima i tako dalje. Tako da ja smatram da on kaže da je to bilo vreme povećanih tenzija i da su oni imali pravo na to.

SVEDOK CAGLINSKI: Časni Sude, ja mislim da su oni povećavali napetost jednostavno time što su povećali broj kontrolnih punktova i što su od sebe napravili mete i jednostavno izazivali OVK da ih napada. Tako dalje stoji da je srpska Komisija za saradnju dužna da nas informiše, i da nas obavesti o bilo kakvom povećanju broja punktova, a ona to nikad nije učinila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naprotiv, jeste. A da li vi sada ovim što ste rekli tvrdite da je policija kriva zato što ju je OVK napadala, što se uopšte pojavljivala, zato što su teroristi OVK pucali na policiju? Da je to krivica policije što je uopšte postojala, što je bila vidljiva?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, naravno, postoji pravo na zaštitu i samoodbranu. Međutim, preterana neproporcionalna reakcija i slanje većih snaga nego što je zapravo bilo potrebno, a koje sprečavaju lokalno stanovništvo da se kreće i da obavlja svoje normalne svakodnevne poslove, to je ono što će izazvati netrpeljivost kod lokalnog stanovništva. Ali to je tek moje lično mišljenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači da je pojava policije opravdano provocirala OVK da puca na policiju?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja to nisam rekao. Ja sam rekao da preterano veliki broj policajaca, i preterano stroga policijska pravila, ograničenja vezana za kretanje i obavljanje normalnog života može iritirati lokalno stanovništvo, i što onda može neke ljude, bili oni teroristi ili ne, dovesti do toga da to koriste kao izgovor da napadaju vašu policiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda je izgleda po toj logici kojom se vi služite kriva policija, a ne teroristi koji ih napadaju?

SUDIJA MEJ: Svedok je objasnio svoj odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U sledećem paragrafu imate jednu vrlo značajnu konstataciju. Vi kažete: "Metod koji smo kori-

stili, a koji je prvobitno isplanirala Dona Felan bio je da im se maksimalno suprotstavljamo." Njima znači, vojsci, policiji. "I Srbi nisu bili zadovoljni time." Ja sam razumeo da je ova misija, po slovu njene sadržine, bila misija saradnje. Juče je vaš šef Drevjenkijević govorio o tome da ste nastojali da uspostavite saradnju. A vi sada i ovde kažete: "Metod koji smo koristili, a koji je prvobitno isplanirala Dona Felan, bio je da im se maksimalno suprotstavljamo i Srbi nisu bili zadovoljni sa tim." Kako bi neko mogao biti zadovoljan suprotstavljanjem od strane onih sa kojima se pretpostavlja da treba da sarađuju? Da li to možete da objasnite?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, mislim da vam moram reći da je prvi pokušaj da se izvrši verifikacija bio u kasarni "Junik" kraj Prištine, a da mi to nismo unapred najavili, odnosno ako i jesmo, učinili smo to neposredno pre toga. Mi smo došli do te kasarne i rekli smo šta želimo da uradimo i što smatramo da nam sporazum omogućava da uradimo. Budući da to nije urodilo apsolutno nikakvim rezultatom, to nas nigde nije dovelo. Takva metodologija nakon što je Dona Felan otišla je prestala. Ja sam na osnovu svog iskustva kao vojnog atašea i na osnovu mog iskustva u vojskama drugih zemalja smatrao da je bolje koristiti diplomatiju i pregovore. Znači, počeo sam kompletnu seriju pregovora kroz Komisiju za saradnju kako bi se on pokušao ispraviti. Na primer, ja sam pozvao generala Lončara da krene sa nama na sledeću verifikaciju i mi smo dali obaveštenje mnogo unapred. Međutim, to nije bilo uspešno. Tek mnogo kasnije, nakon mnogo više pregovora, nakon što sam pokušao objasniti Komisiji za saradnju zašto to radimo i koji su razlozi za verifikaciju, dakle mi smo objasnili da je ideja cele misije da sve bude otvoreno, da se svetu pokaže da vi ništa ne skrivate, da vi tamo nemate više oružja od onoga koje je navedeno u sporazumu, i nakon dugotrajnih pregovora mi smo konačno dobili dozvolu da posetimo ta tri lokaliteta. I ja smatram da je to bio značajan korak napred. Međutim, nakon toga mi više nismo imali nikakav pristup, jer jednom kada biste vi svoje trupe razmestili na terenu, ili odveli jedinice na vaše vojne vežbe, mi ne bismo tome imali pristup. Usput rečeno, to su bile neobične vojne vežbe, zato jer ste tokom vežbi pucali na žive ljude i na prave zgrade, kuće i objekte, a to

se obično ne radi na vojnim vežbama. Tada smo upotrebili drugi metod pokušavajući da izvršimo verifikaciju. Na primer, ja bih lično otišao sa nekim iz Vojske Jugoslavije da zajedno pokušamo da vidimo kako stoji stvar sa patrolama. Međutim, naši ljudi na terenu nisu mogli ući niti u jedno od tih područja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja čujem to vaše objašnjenje o vašem radu. Ali moje je pitanje bilo da objasnite ovo što ovde piše: "Metod koji smo koristili bio je da im se maksimalno suprotstavljamo." Kažete da je taj metod razvila Dona Felan. Mene ne interesuje ko ga je razvio, nego da li možete da kažete nešto o tom metodu koji ste koristili i koji je, kako kažete, bio "da im se maksimalno suprotstavljamo". Šta to znači?

SUDIJA MEJ: Mislim da je svedok odgovorio na to kada je opisao šta se dogodilo kad su oni prvi put posetili kasarnu u Prištini. Dakle, koliko sam ja shvatio, to je bio njegov opis tog suprotstavljanja. Da li je to tačno, pukovniče?

SVEDOK CAGLINSKI: Da, to je asolutno tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas, ne može se jedan incident na primer, ili jedan pojedinačni slučaj identifikovati sa objašnjenjem onoga što se definiše kao metod. Metod podrazumeva primenu određenih radnji ili postupaka permanentno. Znači, "Metod koji smo koristili i koji je prvobitno isplanirala Dona Felan". Znači isplaniran metod koji je korišćen bio je "da im se maksimalno suprotstavljamo".

SUDIJA MEJ: Čekajte, hajde da onda to na kraju razrešimo. Da li vi možete opisati metod Done Felan na neki drugi način? Možete li dodati nešto onome što ste dosad rekli o tome?

SVEDOK CAGLINSKI: Svakako, budući da je Dona bila jedan iskusen verifikator oružja, ona se dugo vremena nalazila u svetu verifikacije naoružanja i ona je usvojila metodu prema kojoj bi državi

koju nameravamo da posetimo, neposredno pre toga, dala kratko obaveštenje i nakon toga bismo mi dobili pristup u sve kasarne, sve jedinice, sve poligone za obuku u toj zemlji. To je bio standardni postupak za verifikaciju oružja. Budući da smo mi odabrali taj metod, u isto vreme su Dona Felan i general DZ napisali pismo gospodinu Miloševiću i u njemu objasnili na koji način to mislimo da radimo. Na to pismo nikad nismo dobili odgovor, i ona je shvatala da tu činjenicu treba tumačiti na način da nam nijedna opcija ne stoji na raspolaganju, ali da nastavimo dalje sa metodom koju smo naumili. Kad ta metoda nije urodila plodom, onda smo je promenili. Gospodin Milošević veruje da smo mi nastavili na taj način. Mi nismo nastavljali sa tehnikom konfrontacije. Mi smo prestali sa time. Ja sam obišao Kosovo, sve regionalne centre.

SUDIJA MEJ: Mislim da se sad radi o nečem drugom. Govorite o jednoj drugoj temi.

SVEDOK CAGLINSKI: Dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije mi poznato da sam primio pismo od Dona Felan ili nekog od vaših verifikatora, moram to da vam kažem. U vezi sa ovim što ste opisali da su pronašli ovi vaši timovi prilikom verifikacije MUP-a, da li ste vi poslali izveštaj o tome jugoslovenskim organima, odnosno da li ste o tome raspravljali sa jugoslovenskom komisijom na čijem je čelu bio general Lončar u Prištini?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Da, prvo, tekst pisma napisala je Dona Felan, a pismo je potpisao šef misije i to pismo vam je poslato. Drugo, kompletan izveštaj naših nalaza za 27 položaja prenesen je generalu Lončaru i Komisiji za saradnju. Kompletan izveštaj je predat njemu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste raspravili pitanje sa generalom Lončarom i njegovim saradnicima?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Apsolutno, general DZ je posebno o tome razgovarao sa generalom Lončarom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je raspravio to sa generalom Lončarom? Ja kad kažem vi, ne mislim vi personalno. To se odnosi na verifikacionu misiju i njenog odgovarajućeg predstavnika. Dakle, ako je to Drevjenkijević, onda on, ili Voker ili Keler, nije ni bitno ko, nego kažem da li ste vi raspravili to pitanje?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: O tome je raspravljano sa Komisijom za saradnju sa generalom Lončarom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da li je raspravljeno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ne, to je ostalo na tome da smo mi uložili protest. Jer po našem mišljenju, vi ste prekršili sporazum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I general Lončar nije bio u mogućnosti da da nikakva objašnjenja o tome?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Ja mislim da smo od njega čuli mnogo od argumenata koje danas čujemo ovde od vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to proističe iz slova sporazuma. Vi ste napisali ovde da: "Pored ovog zadatka verifikacije oružja, takođe sam preuzeo na sebe ulogu glavne osobe za vezu sa SRJ". Dakle, to je za mene nova činjenica da ste vi bili glavna osoba za vezu sa Jugoslavijom. Da li možete to da objasnite, jer je meni to malo neverovatno?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Mislim da se možda nisam dovoljno pažljivo izrazio kad sam sastavljao ovu izjavu. Naravno, mislio sam da sam bio glavna veza sa Komisijom za saradnju SRJ, a nisam imao naravno nikakve veze sa SRJ kao takvom. Međutim, ako shvatimo da je Komisija za saradnju bila opunomoćeni predstavnik vaše Vlade onda indirektno ja jesam zaista imao vezu sa SRJ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je u redu. Ako kažete sa Komisijom za saradnju, i isto kada kažete Komisija za saradnju, da li ste vi imali glavnu ulogu osobe za vezu? Da ovo SRJ ovde eliminišemo, i da kažemo Komisija za saradnju SRJ, zar nisu glavne osobe za vezu sa Komisijom za saradnju bili Voker, Keler, Drevjenkijević i

ostali vaši pretpostavljeni članovi misije? Koliko vidim iz vaših ovih objašnjenja, oni su bili na tim sastancima, vi ste bili prisutni sa njima i u njihovoj pratnji?

SVEDOK CAGLINSKI – ODGOVOR: Kako se na kraju ispostavilo zbog trajanja i učestalosti sastanaka, ja sam bez generala DZ, Vokera ili bilo kojeg drugog zamenika šefa misije prisustvovao većini tih sastanaka, ja i moji prevodioci. Tamo bih doveo i druge eksperte kako bi me podržali na tim sastancima, ali ja sam takođe zastupao gospodina Vokera, šefa misije. Svi pripadnici misije koji su bili na sastancima bili su predstavnici šefa misije gospodina Vokera, uključujući i generala DZ.

SUDIJA MEJ: Sada je 13.45 h i mi moramo prekinuti sa radom. Pukovniče, molim vas da se vratite ovamo u 9.00 h ujutro. Izjavi svedoka trebalo bi dati dokazni broj.

sekretar: Dokazni broj Tužilaštva broj 98.

SUDIJA MEJ: Hvala. Rasprava se prekida i nastavlja se sutra ujutro, u sredu, 17. aprila 2002. godine u 9.00 h.

Završeno u 13.45 h. Nastavak rada u sredu 17. aprila u 9.00 h.